

DARBININKAS

LII NR. 57 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, RUGSEJIS - SEPTEMBER 1, 1967 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Maskva žaidžia milijonu žydų arabam kontroliuoti?

Dauguma arabų linkę į kompromisus su Izraeliu ir vakarais. Syrija ir Alžiras boikotuoja prieky. Maskva arabus spaudžia, ir Titas tarpininkauja

Arabai po pralaimėto karo mėgina desperacines pastangas susitarti, apsiungti, atgauti veikimo laisvę ir prarastas žemes. Tokias pastangas rodo 13 arabų valstybių konferencija, pradėta rugpjūčio 29 Sudano sostinėje Khartoum.

Konferencijai rūpi arabų santykiai su Izraeliu — rengtis naujam karo veiksmui, ar susiprasti su nauja padėtimi ir ieškoti sugyvenimo su Izraeliu; santykiai su valstybėmis, rodžiuosiom paramos ar simpatijų Izraeliui karo metu — boikotuoti jas ir jų prekes, neduoti jom naftos bei neatidaryti Sueso kanalo, ar ieškoti kompromisų; santykiai tarp pačių arabų — varžytis Saudi Arabijai ir Egiptui dėl įtakos Yemene, ar susitarti.

Ar pavyks išsiaiškinti ir rasti bendrą kelią, stebėtojai iš šalies abejoja. Minimos pora stambių tam kliūčių.

Nasseris ir Titas

— Nasseris arabų konferencijoje rugpjūčio 30 kalbėjo, kad Egiptas neturi nei pinigų nei ginklų karui su Izraeliu. Jei arabai nori, kad Nasseris tęstų karą, tai jis sutinka — jei arabai savo jėgas sujungs su Egipto jėgom.

— Jugoslavijos Titas atsiuntė savo užsienių reikalų ministrį pas prezidentą LBJ informuoti apie Tito pastangas taikai viduriniuose rytuose. Titas lankėsi pas Nasserį rugpjūčio 10, bet Nasseris jo siūlymų nepriėmė.

— Riaušės tęsiamos Milwaukee. Rugpjūčio 29 policija suėmė ten 50. Tik riaušės buvo ne negra, o baltųjų, kuriems vadovavo katalikų kunigas James E. Groppi. Jis surengė demonstraciją už "pilietines teises", nors miesto majoro buvo uždraustos bet kokios demonstracijos šiuo metu.

— Amerikoj per paskutinius 6 metus gyventojų skaičius padaugėjo 9 proc., nusikaltimų skaičius 62 proc., — kalbėjo kongresmanas Fordas rugpjūčio 29.

Sovietuose rašytojus ir vėl teisia

Sovietuose rugpjūčio 30 prasidėjo nauja rašytojų byla. Minimos tokios pavardės: 30 metų poetas A. Dobrovolsky, Vadim Delone, Vl. Bukovsky, Evgeny Kuščev, Vera Laškova (21 metų teatro studentė). Jie visi kaltinami už mėginimą surengti sausio 22 demonstraciją protestui prieš rašytojų ir redaktorių suėmimą.

— Anglijos užsienių reikalų ministris rugpjūčio 30 kreipėsi į kom. Kiniją, kviesdamas atstatyti normalius diplomatinis santykius. Pekinge rugpjūčio 29 raudonoji apsauga vėl čiupo Anglijos atstovą ir už plaukų vertė nusilenkti prieš minią.

— Alžiras nusavino penkias amerikiečių naftos firmas.

NĖRA VIENYBĖS tarp arabų

Konferencijai ir susipratiimui su Izraeliu daugiausia iniciatyvos rodo Jordano karalius Husseinas. Saudi Arabija, Kuwait, Lybija suinteresuotos turėti laisvas rinkas vakaruose savo naftai; jom konfliktas su vakarais nenaudingas. Nasseris šiuo tarpu laiko save "nuosaičiuoju" ir linksta į Husseino pusę. Sakos kalbėsiąs ir su Saudi Arabijos karalium dėl Yemeno. Tačiau atvykęs į Su-

dano sostinę atsisakė sėsti į vieną automobilį su Saudi Arabijos karalium. Iš esmės skiriasi Syrijos ir Alžiro viešpačių nusistatymas. Jie kovos prieš Izraelį šalininkai; jie boikoto vakariečiam šalininkai. Jie boikotavo ir pačią konferenciją, atsisakydami į ją vykti ir teisišdami savo ministerius. Po atidarymo dienos iš konferencijos dingo Syrijos ministris visai.

Prieš Nasserį ar Nasserio sąmokslas?

Egipte Nasseris paskelbė likvidavęs karininkų sąmokslą jam nuversti. Suimta 150 aukštųjų karininkų. Sąmokslui vadovavęs Nasserio artimiausias draugas maršalas Abdel Hakim Amer, kuris turėjo

Nasserį pakeisti valdžioje, jei dėl pralaimėto karo Nasseris būtų pasitraukęs. Kalbama ir apie kitą galimą likvidavimo priesąstį — sąmokslas tik priekabė atsikratyti karininkų įtaka.

Nužudytas — tai aišku, bet kodėl?

Charles H. Jordan, žydų laboratorijos veikėjo, mirtis Prahoje tebekalbama. Čekoslovakijos policija teskelbia, kad jis prigėrė. Du skrodimai negalėjo parodyti, kad būtų buvęs jam smurtas pavartotas. New Yorko žydai įsitikinę betgi, kad jis buvo nužudytas. Nėra ir abejonės, kad tai padaryta Čekoslovakijos policijos. Kyla tik klausimas — kodėl. Pagal News week informaciją Prahoje Jor-

dan turėjęs ryšius su tenykštė žydų bendruomene. Tai ir turėjęs būti didžiausias pagrindas. Atmosfera prieš žydus tokiam žudymui palanki, nes tebeveikia sovietų plečiama antisemitinė propaganda arba propaganda prieš vadinamą sionizmą. Kaltinti komunistus ir kelti spaudoje triukšmą Amerikai nepatogu — ne tiek dėl to, kad nėra įrodymų — galai gerai suslėpti, kiek dėl to, kad nepatogu pykinti Maskvą.

Vietnamui naujas planas — užtvaros

— Dėl Vietnamo naujas planas — pastatyti užtvaras pagal demilitarizuotą zoną tarp P. Vietnamo ir S. Vietnamo. Tokia užtvara turėtų būti 43 mylių ir atsieitų šimtus milijonų. Laukiama prezidento sprendimo.

— Sen. Mansfieldo siūlymas Vietnamo reikalą išsiūlyti Sau-

gumo Tarybai tarp diplomatų sutinkamas skeptiškai.

— Korejos komunistai demilitarizuotoje zonoje pridėjo minų, nuo kurių rugpjūčio 29 žuvo 3 ir sužeisti 5 amerikiečiai. Nuo mėn. pradžios žuvo 8 ir sužeisti 37.

— Vietnamo nuo sausio 1 teroristai nužudė 2,807, sužeidė 3,770, dingo be žinios 2,844.

Siūlo steigti "antrą Izraelį"

Charles P. Loomis, Michigano valst. universiteto sociologijos profesorius ir Amerikos sociologų sąjungos pirmininkas, rugpjūčio 30 kelė mintį, kad reiktų sudaryti sąlygas "juodajai jėgai" sukurti savo atskirą valstybę. Tai būtų dirbtinė val-

stybė — kaip ir "antras Izraelis". Tinkama vieta būtų Pietų Amerikoje Andų kalnuose.

— Kom. Kinija uždraudė Anglijos atstovybės nariam išvykti iš Kinijos — taip kaip Anglijai jėgai — sukurti kinam išvykti iš Anglijos.

Tai ne vaiduokliai iš Marso, o New Yorko policininkai, kai rado Bronx medžiagos ir ginklų sandėli.

MASKVA NEPALEIDŽIA iš savo įtakos

Daily News korespondentas iš Kairo rašė, kad Maskva stiprina spaudimą Nasserui. Maskva suinteresuota, kad arabai šiuo tarpu nesirengtų karinei kontratakai prieš Izraelį. Ji nenori, kad arabai įveltų Maskvą į galimą karinį konfliktą su Amerika. Jei Nasseris anksčiau buvo karingas, tai dabar jo karingumas sumažėjęs Maskvai spaudžiant. Arabų konferenciją rengiant Maskva ramdė arabų karingumą, duoda am

klusnumą — Rusijoje esančius 3 milijonus žydų; esą Sovietai išleis viena milijoną žydų į Izraelį, jei... Korespondentas šią Maskvos rankose esančią priemonę prieš arabus palygina su didžiojo tėvelio grasinimu prie užtvankos stovintiems vaikams: arba jūs klausykite, arba aš atidarysiu užtvanką ir paleisiu srovę...

Nasseris turi pasijusti, kad bežaisdamas tarp dviejų didžiųjų visai prarado veikimo laisvę. Dar nepatogesnėje padėtyje turi būti Syrija ir Alžiras, kurie visai buvo pasidavę Maskvos įtakai ir vėrė jos įrankiu. Dabar šių kraštų prokomunistiniai viešpačiai turi jaustis Maskvos išduodami jų kovoję prieš Izraelį. Kur jiem toliau paramos ieškoti? Komunistinėje Kinijoje?

Nasseris

Titas tarpininkauja tarp arabų, Maskvos, Washingtono, Paryžiaus.

AUTOMOBILIŲ PRAMONĖ PRIEŠ STREIKĄ?

Automobilių pramonė atlyginimus naujam trimečiui siūlo pakelti kasmet po 4 proc. Tai sudarytų viso priedą prie dabartinio atlyginimo 55-60 cn. valandai. Dabar atlyginimo vidurkis 4.68. Unijos reikalauja 90 cn. priedo.

— Kinijos komunistai skelbė, kad Sovietai remia Amerikos "imperialistus". Dabar sovietinė spauda kaltinimą atuko atgal — Izvestija rugpjūčio 30 kaltino Kiniją, kad jis savo politika prieš Sovietus padeda Amerikai stiprintis Azijoje.

— Izraelis, Amerikos spaudžiamas, padarė arabam bėgliam mažą nuolaidą — sutiko išleisti į vakarinį Jordano krantą dar 8,000 padavusių pareiškimus. Tačiau tokių pareiškimų esą 170,000.

— Vokietija mėgina gerinti santykius su Maskva. Ten vyksta dešimčiai dienų kr. demok. unijos užsienių komisijos pirmininkas. Ten netrukus vyks užsienių reikalų ministris Brandtas.

EUROPOS KATALIKAI — kapituliavo?

Kirche in der Not kongresai anksčiau ir šiemet. Prancūzijos kunigų raštas ir Vietnamo katalikų atrašas

Europoje veikia organizacija "Die Kirche in der Not". Ligi šiol ji kasmet rengdavo kongresus, kuriuose vyravdavo bažnyčios; būdavo keliamas balsas už tikėjimo laisvę. Šiemet, kaip rašo The Tablet korespondentas, buvo pasukta šiek tiek kitaip — pagrindinis klausimas buvo "karo grėsmė ir kelias į taiką". Rimto rūpesčio rado šios temos dalis: ar komunizmas gali atlikti savo rolę taikai palaikyti?

Iš 26 kraštų dalyvavę apie 300 atstovų, tarp jų daugelis egzilai, minėta pagrindine tema priėmė rezoliuciją, kurioje pagerbė popiežiaus Pauliaus taikos pastangas ir pabrėžė, kad tik teisinga taika pasauly galėtų pašalinti bažnyčios kentėjimus rytų Europoje.

Anksčiau tokie kongresai, kaip sako Tablet, pasirodydavo stipriai antikomunistiškai. Šių metų kongrese ir pagrindinė tema ir eilė diskusijų krypo į dialogą su visais kraštais, neišskiriant komunistų, ieškant taikos, pagrįstos tiesa ir teisingumu, meile ir laisve.

Kitokę kryptį paaiškino spaudai Kirche in der Not iniciatorius Hildesheimo vysk. augz. Adolf Kindermann: esą buvęs spaudžiamas iš rytų ir vakarų žvelgti realistiškiau į Bažnyčios nusistatymą komunizmo atžvilgiu.

Prancūzijos katalikų laikraštis La Croix birželio 2 buvo paskelbęs prancūzų kunigų laišką, kuriame ragino pasmerkti Amerikos karo veiksmus Vietnamo; kaltino Ameriką, kad ji "jėga slopina tautų revoliuciją".

SHIRLEY TEMPLE eina į politiką ir kritikuoja LBJ "bendruomenę"

Shirley Temple Black, populiarioji aktorė vaikų filmuose, dabar jau 39 metų ir trijų vaikų motina, rugpjūčio 29 pasiskelbė esanti kandidatė į Kongresą — į vietą mirusio kongresmano J. A. Younger. Ji eina kaip nepriklausoma respublikonė ir pirmoje savo kalboje ji vertino LBJ paskelbtą "Didžiąją bendruomenę" kaip nepavykusį filmą, kuris rodo valstybę riedant regeso keliu.

"Tai nėra progresas, kada didžiausia ir stipriausia karinė galybė įklimpsta į karą regimai be pabaigos su vienu iš mažiausių ir silpniausių kraštų.

Tai nėra progresas, kada kai kurie mūsų piliečiai dalyvauja kruvinose riaušėse ir degina iš-tisias miestų dalis. Tai nėra progresas, kada pornografija tampa bizniu ir kada mūsų vaikai prieš ją pastatyti. Tai nėra progresas, kada kai kurie mūsų jaunuoliai pasijunta taip neįkvėpti mūsų dabartinės vadovybės, kad atmeta bendruomenę ir tampa vadinamais "hippies".

Iš to Hollywoodo, kuriame komunizmas ir visuomenę ardanis nihilizmas buvo susisukęs savo lizdus, išeina ir reakcija prieš tai, reakcija už sveiką visuomenę.

D. News tokį paveikslą pavadino "Pasaulio grėsmė". O vedamajame reiškė pasipiktinimą, kad gub. Romney nori turėti ją Jungtinėje Tautose.

jas prieš neteisingą pasaulio tvarką" ir duoda "nežmoniško tautų naikinimo" pavyzdį. Pats laikraštis La Croix prirašė, kad esą šis laiškas prisideda prie popiežiaus Pauliaus VI ir Pasaulinės Bažnyčios tarybos pastangų už taiką.

P. Vietnamo esąs Tėvas Patrick O'Connor, S.S.C. pranešė The Tablet rugpjūčio 24, kad Vietnamo katalikų komitetas Veritas kreipėsi į prancūzų kunigus, prašydamas "nekurstyti mūsų priešų komunistų ir neprailginti karo".

Veritas komitetas nurodė faktais, kaip prancūzų laiškas iškreipia tiesą ir skelbia komentarus pagal komunistų liniją: kunigų laiškas nekreipia dėmesio į faktą, kad Vietnamo karas nėra jokia "tautų revoliucija"; o Hanoi vadovų organizuojama agresija; kai amerikiečiai P. Vietnamo vyriausybės buvo pakviesti, kaip jie buvo pakviesti prancūzų vyriausybės dviejų pasaulinių karų metu. "Kaip yra smerktini tie, kurie turi pretenzijų nežinoti, kad Amerikiečiai yra mūsų krašte taip, kaip jie buvo 1917 ir 1944 mūsų krašte — ne kaip kolonistai ir imperialistai, bet kaip pavojuje atsidūrusios tautos gynėjai. Tegul tik komunistiniai vadai šiaurės Vietname atsisako savo plano užimti mūsų pietinę dalį, ir tiek mes, tiek mūsų sąjungininkai padėsime ginklus".

Vietnamo katalikai pamokė ir prancūzų laikraštį neklastoti popiežiaus žodžių. Priminė popiežiaus žodžius, pasakytus gegužės 24 Vietnamo maldininkam: popiežius ragino sustabdyti šiaurės bombardavimą ir tuo pat metu sustabdyti ginklų bei karo medžiagos infiltraciją į pietus, sustabdyti teroro veiksmus.

Kokios tų dėjopų faktų išvados? Vieni gali tuos faktus vertinti entuziastiškai: va, kaip padidėjo Europos katalikų, ypačiai kunigų uolumas taikai, meilė kenčiančiam žmogui. Kiti tuos pačius faktus vertins su laidotuvių gaudumu: ne iš meilės ir uolumo jie tai darė; greičiau iš pavargimo galvoti ir veikti — pavargimo tiesos ir teisingumo ieškoti; iš pavargimo "dialoge", kuriame neteko savo argumentų ir tekartojta partnerio argumentus. Kirche in der Not kartojta nedrausiai partnerio sofizmą, kad egzilai jau seniai iš savo tėvynių, tai jų informacijos nepatikimos ir iš antrų šaltinių, o gal ir emocionaliai tebeveikiami... La Croix kartojta iš paskos komunistų mėgstamą popiežiaus žodžių klajojimą: pasako, kad popiežius stoji už taiką, bet nutyli, kad popiežius reikalauja taikos, grįstos teisingumu ir laisve.

Ar vieną ar kitą aiškinimą minėtiems faktams priimsi, tekėtų betgi susilaikyti nuo išvados, kad minėtų faktų veikėjai reiškia Europos katalikų ir kunigų daugumos nuotaikas. La Croix nepaskelbė, kiek tų kunigų laišką pasirašė; vysk. Kindermann nepaskelbė, kas buvo tie iš rytų ir vakarų, kurie jį spaudė.

Jei Europoje reikiams tas pats procesas kaip Amerikoje, tai mažutė mažuma išsigarsina, o didžioji dauguma tyli. Tylėjimas betgi nereikia pritirimo. Opinijos tyrimai Amerikoje rodė, kad garsinamoji New York Times ar Washington Post nuomonė yra visai svetima amerikiečių daugumai. Gal būt, ir Europos katalikų bei kunigų dauguma nėra kapituliavusi prieš dialogo partnerius ateistus bei komunistus.

Neužtenka visam gyvenimui to, ką išmoksta 6 metų vaikas

Pranas Zaranka straipsnyje "Nė vienas dalykas taip nepaliečia asmeniškai kaip tikyba" ("Darbininkas", nr. 50, š.m. liepos 26) ir pats atvykęs į Dainavą, į studijų savaitę, labai teisingai pareiškė, kad "mažiausia pas mus kalbama apie religinį mokymą ir auklėjimą. Tikybos programos iš viso dar nėra. Teoriškai paruošama pirmai komunijai, bet praktiškai daug lietuvių vaikų eina išpažinties angliškai, net ir tada, kada yra galimybė su lietuvišiais vaikais prie pirmos komunijos artintis". Toliau jis buvo išskėles: "Ypač po liturginės reformos mum svarbu įjungti jaunuosius į lietuviškas mišias, į atsakymus ir giedojimus, vyresniųjų skyrių mokiniai galėtų būti komentatoriais, lekcijų skaitytojais. Ar ne prasmingesnis būtų tada ir mokymasis dailiai lietuviškai skaityti? Ar pagaliau ir lietuvių kalbos ir tautos meilė nebūtų gilesnė, pagrindžiant ją religiška?"

Diskusijų metu paaiškėjo, kad, jei vaikas nelanko katalikiškos pradžios mokyklos ir neturi šeštadieniais, kaip net ir vyskupu įsakyta, religijos pamokų, visos jo religinės švietimos tiera jo parengimas pirmajai komunijai. Tai atliekama per maždaug 32-34 šeštadienius. Ir to turi pakakti visam jo gyvenimui! Turint galvoje, kad vaikas yra tuomet tik 6-7 metų amžiaus,

toks religinis švietimas yra jokiū būdu nepakankamas.

Gerai dar, jei šeima reguliariai sekmadieniais ateina į bažnyčią ir jei pamokslai, kuriuos jie girdi, yra sistemingi ir gerai paruošti. Tuomet religinis auklėjimas gali būti papildytas. Jei ne, tai religiniam auklėjimui pasidaro baisi spraga, kuri būtina turėtų būti užpildyta. Tuo turėtų pasirūpinti mūsų dvasios vadai. Rašant šį straipsnį Kunigų Vienybė rengia savo seimą New Yorke, kur reikia tikėtis, bus ši problema iškelta, išdiskutuota ir padaryti skubūs žygiai jai išspręsti.

★ **Viena iš didžiausių kliūčių, trukdančių sėkmingą liuanistinį švietimą yra stoka bendradarbiavimo tarp šeimos ir mokyklos.**

Tai buvo plačiau paminėta šio straipsnio autoriaus pirmoje studijų savaitės paskaitoje "Mokymo problemos", ir vėliau beveik kiekvieną studijų savaitės dieną jinau išskildavo iš naujo.

Mokytojai, kaip visuomet taip ir šioje studijų savaitėje, parodė daug idealizmo, laikydami savo pareigą aukotis savo tautos labui, mokyti ir ugdyti jaunąją kartą ir ją sąmoninti (žiūr. rezoliucijas), materialinius reikalus laikydami kad ir svarbiais, bet ne esminiais. Visų noras buvo, yra ir

Dainavos mokytojų studijų savaitė ir kas toliau (3)

bus, kad tik klasės neliktų tuščios, kad tik tėvai suprastų savo pareigą ir įvertintų liuanistinio švietimo svarbą, ypač kad jis taip lengvai pasiekiamas ir taip pigiai atsieina.

Visų viltis — Lietuvių Bendruomenė

Buvo malonu matyti studijų savaitėje Lietuvių Bendruomenės vadovybę: pirm. J. Jasai-

A. Masionis, E. Paterson, N.J.

tį, švietimo Tarybos pirm. J. Ignatonį, Chicagos apygardos atstovą A. Gintnerį, Kanados LB pirm. A. Rinkūną. Džiaugėmės, kad L. Bendruomenės c. v. ir apygardos valdyba kreipia ypatingą dėmesį į liuanistinį švietimą, nori padėti su-
telkti liuanistiniam švietimui

daugiau lėšų, visas lėšas, su-
telktas rugsėjo (Bendruomenės) mėnesį skirti liuanistiniam švietimui. Dar džiugiau įpareigojimas apylinkių valdybom dėti pastangas, kad visi liuanistinių tėvų vaikai lankytų liuanistines mokyklas. Duoda ir patarimų, kaip tai padaryti: "raginti tėvus, LB padalinus, tėvų komitetus, parapijų klebo-

Mokytojų studijų savaitėje pakeliant vėliavą

Nuotr. Tėv. J. Bacevičiaus, O.F.M.

Anksčiau — už ryšius su kraštu, dabar — už ryšius su velniu

Nepriklausomoje Lietuvoje rugpiūčio 16 A. Saukaičio str. "Ar ne vienašališka pažiūra vyrąja?" vertinama Amerikos politika, vertinami lietuvių nusistatymai ir specialiai vertinami Kanados lietuvių nusistatymai.

Dėl Amerikos: esą jos politika — tai pridengtas imperiaizmas; amerikiečiai "ragina kolonijas turinčius kraštus iš visur pasitraukti ir patys skubėjo į paliktas politines tuštumas, paimdami daugelį kraštų savo globon, o jeigu kraštas pasižymėjo gamtos turtais, tai ir ekonominė priklausomybėn".

Amerikos politiką dėl kom. Kinijos, pasiremdamas velionies dr. Ancevičiaus autoritetu, straipsnis laiko rasistinė — esą kinai Amerikai nepriimtini, "kadangi jie priklauso geltonajai rasei".

Dėl lietuvių nusistatymų: "Suprantama, kad JAV lietuvių gina savo krašto (Amerikos) interesus ir tiki, kad tik JAV išvaduos Lietuvą iš rusų". Betgi "pasigirsta balsų, kad, girdi, gana laikytis įsikibus JV skvernu, nes Lietuvoje nėra žemės turtų, ir JAV nė piršto nepajudins Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Su tuo, žinoma, nesutiks lietuviai profesio-

SPAUDA

nalai politikai, nes jie gauna JAV dolerius".

Dėl Kanados lietuvių nusistatymų: "Kanados bandymas vesti savarankišką politiką nepatinka JAV lietuvių spaudai, taip pat ir Kanados frontininkų T.Z. (turima galvoje Tėvišės žiburiai. D. red.)... Keista skaityti lietuvių T. Z., kuriam nesvarbu Kanados reikalai, bet tik JAV kova su komunizmu..."

"Gauna pylos iš JAV spaudos ir Nepr. L-vos redaktorius, kam jis sako, kad Kinija greičiau gali Lietuvą išvaduoti, nors ir netiesioginiai. Reikia manyti, kad tai nuomonei yra nemažai pritariančiųjų, nors viešai dėl to bijoma išsirtati, kad JAV lietuvių spauda neapsisuktų komunistu". Pats straipsnio autorius pasisako taip pat už ryšius su kom. Kinija, nes "gal nereikėtų vengti užmezgti ryšių ir su velniu, bet tik Lietuvos labui..."

Kas dar "Lietuvos labui"? Ogi seniau buvusi aktuali tezė, kurią dėsto autorius ir jai pritaria: "Jaunesniųjų nuomonė, kad gal neblogai būtų, kad Lietuva gautų satelito statusą, JV

lietuvių spaudai nepriimtina. Tik besąlyginis rusų atsitraukimas iš Lietuvos yra profesionalų politikų nepakeičiamas reikalavimas... Ar negeriau Lietuvai, kad ir komunistų valdomam satelitui išlikti lietuviškai..."

★ Kreipiame dėmesį į pacituotus žodžius — kaip cinikiškai jie vertina tuos, kurie siekia Lietuvai besąlyginę nepriklausomybę: tai esą "politikai profesionalai, nes jie gauna JAV dolerius".

Kas nepriklausomybės siekiančius vertina JAV doleriais, duoda pagrindą klausimui: keno dolerius ar rublius gauna tie, kurie atsisako nuo nepriklausomybės siekimo ir nepriklausomybę siūlo iškeisti į satelito statusą?

Kreipiame dėmesį į baimę būti apšauktam komunistu, bet

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lenino premijų Lietuvoje negavo

Maskva šiemet su lenininėmis premijomis nuo lietuvių nusisuko. Teko pasitenkinti tik vietinėm, vadinamom respublikinėm premijom. Mažiausias entuziazmo literatų sluoksniuose sukėlė premija už "geriausį romaną", kuri paskirta ekskavedistui, neva suliteratūrintų memuarų užrašinėtoju A. Gudaičiui-Guzevičiui. Žinoma, šiais revoliucijos garbinimo metais nieko kita rašytojai negalėjo ir tikėtis. Kompartija ir šiuo būdu parodė, ko jai iš rašytojų reikia...

Dailės srityje apdovanojimas teko į politinius dignitorius tik dabar iškilusiam grafikui J. Kuzminskui, už estampus dainų motyvais (kuriuos, Japonijoje parodytus, supainiojo su rusiškų pasakų iliustracijomis).

Filmų režisierius R. Vabalas ir aktorius V. Blėdis apdovanojami už "Laiptus į dangų", dail. Juozas Balčikonis už kilimus, kompozitorius S. Vainiūnas už kyntėtą, kuris buvo atliktas ir Montrealyje. Šios dvi pastarosios premijos vertinamos kaip nuoseklausios ir labiausiai pelnytos.

nus, mokyklų vedėjus ir kitus asmenis, ypatingai panaudojant spaudą ir radiją, kad būtų sukeltas entuziazmas švietimo reikalu".

Reikia tikėtis, kad jei apygardų ir apylinkių valdybos spras ir atliks savo pareigas, talkinant mokytojams, nes jie visuomet ne tik remia visą LB veiklą, bet ir patys aktyviai joje dalyvauja, tai tas vėjus turės pasisekti, ir klasės šiais ateinančiais mokslo metais papildės. Tai turėtų būti ne tik š.m. rugsėjo mėnesio akcija, bet ypač 50-tųjų nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo metų pagrindinis mūsų visų tikslas. Nes kas ateis po 20 metų į mūsų lietuviškas bažnyčias, jei mūsų vaikai dabar nebus pratinami kartu su mumis lankyti savąją lietuvišką bažnyčią ir garbinti Dievą savo kalba? Kas ateis tada į mūsų nepriklausomybės minėjimus, kas juos rengs, jei dabar vaikai nebus siunčiami į liuanistines mokyklas, pratinami sava kalba kalbėti, skaityti, rašyti, dainuoti, mokyti savo papročių, tradicijų? Kas bus su mūsų lietuviška spauda, kada vaikai ir jaunuoliai dabar nebus įpratinti skaityti savąjį laikraštį, žurnalą, savąją knygą, pamilti ir branginti, kas savų žmonių sukurtą, domėtis savos lietuviškos visuomenės veikimu? Taip. Kas bus tada?

nejaučiant jokios baimės pačiam apšaukti kitus pardavusiais savo nuomones už pinigų, o apie T. Žiburius skelbiant insinucijas dėl jų lojalumo gyvenamam kraštui — esą T. Žiburiam "nesvarbu Kanados reikalai".

Skleisti komunistam palankias tezes ir baimė būti apšauktam komunistu savo laiku buvo radus vietos T. Žiburiuose, Aiduose, dabar ji rado vietos N. Lietuvoje.

Nepriklausoma Lietuva leidosi save priešpastatyti Tėviškės Žiburiam ir JAV lietuvių spaudai tokia forma, kuri paprastai išmugeliuojama į lietuvių spaudą ryšius su "velniu" mėgėju. Mėgėju, kurie nori "labo Lietuvai", bet patarnauja "velniui" siekimui tarp išeivijos — kiršinti, barstyti nepasitiekimą vienes kitu, nuvertinti, subanalinti lietuvių nepriklausomos Lietuvos siekimus.

Žinoma, tėra atsitiktinis dalykas, kad šį duoklė N. Lietuvos buvo atiduota tuojuo po garšių vaišių parodoje.

Už mokslinius darbus premijuotųjų tarpe matomos prof. V. Ruokio, agr. P. Vasinauskos, agr. V. Vazalinsko ir prof. B. Abraičio pavidės.

Prisiminta Darius ir Girėnas
Liepos 23 Tiesoje, pasakojime apie Anykščių šilėje buvusią vasarotojų stovyklą, tarp kita ko rašoma:

"Lakūnų didvyrių S. Dariaus ir S. Girėno žuvimo metinių dieną stovyklautojai įžiebė fakelų ugnį, padėjo gėlių prie legendarinio Puntuko akmens. Skulptorius V. Mačiūka papasakojo apie lakūnus ir apie skulptoriaus B. Pundžiaus žygdarbį, kuris žiauriaus fašistinės okupacijos metais, rizikuodamas laisve ir gyvybe, iškalė granite S. Dariaus ir S. Girėno bareljefus". (Elta)

— Po prezidento Kennedy istorijos su Bay of Pigs invazija vietinis lotynų Amerikos kapitalas ėmė bėgti į užsienius. Jo negali atstoti Amerikos 20 milijonų, kurių kasmet po vieno įpilama į lotynų Amerikos lobyną.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
Ivairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacinti 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Daug sutaupysi pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, iv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinelės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresu — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25
SEŠTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 KIL
97-9 Mq. FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
sekmadieniais, 9 - 10 val. ryto
WHBI 105.9 FM banga
Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
Vedėjai:
ROMAS KEZYS — TW 4-1288
ANTANAS MAZEIKA — VI 5-6332

Nauja New Yorko mieste — parduodami ir taisomi
GRUNDIG - TELEFUNKEN - BLAUPUNKT - NORDMENDE
Neš. radijai, kamb. radijai, HI - FI (stereo), įrekdavimo aparatai, nešiojami stereo fonografai
GERMAN ELECTRONIC SERVICE CORP.
Specialistai patarnavimui ir visos dalys įvairiems Europos gamybos aparatams.
Lengvai pasiekiami traukiniais arba automobiliais —
61-05 39th AVE., WOODSIDE, N. Y.
Paskambinkite: TW 9-3900 ir nurodys, kaip lengva pasiekti jų vietą.

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

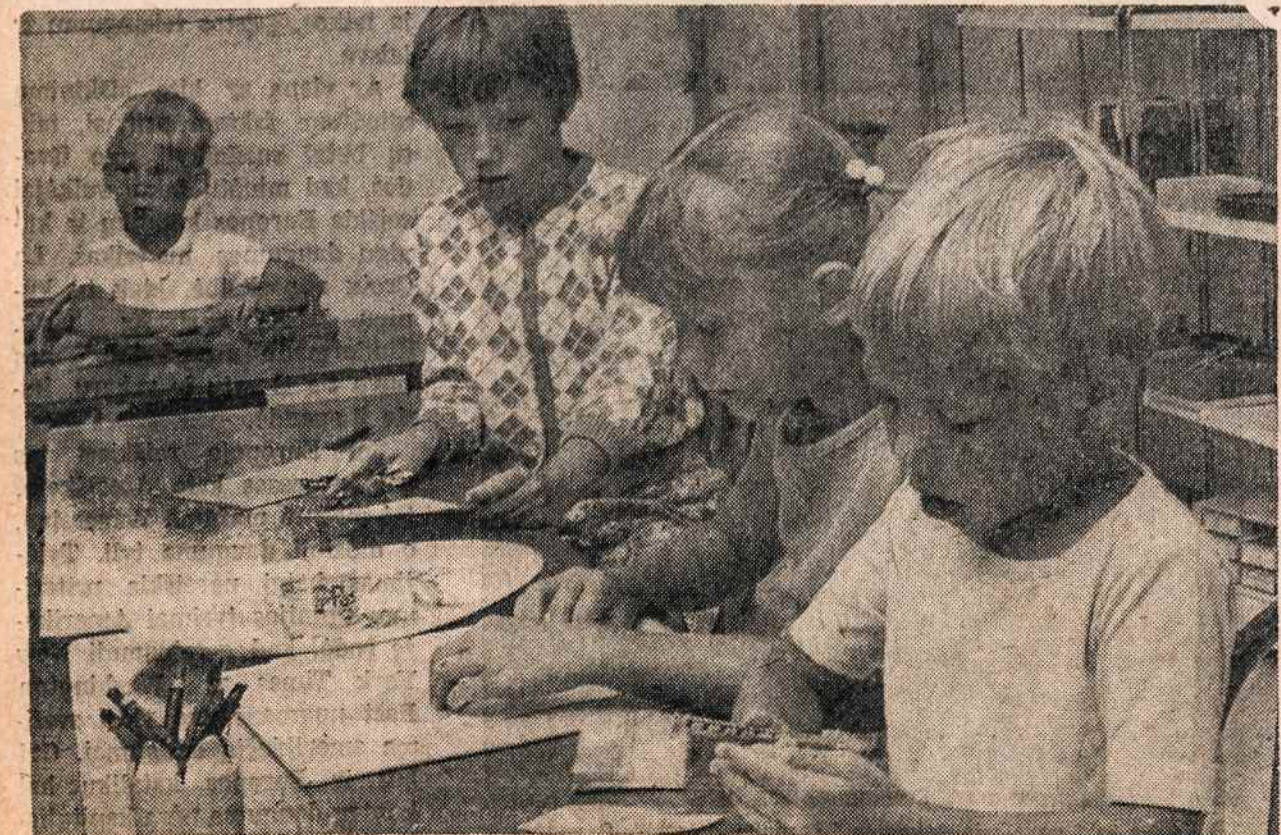
NEW YORK CHICAGO
LITAS Investing Co., Inc.
Paskolos — geromis sąlygomis • Aukštos palūkanos už indėlius
Primename, kad suinteresuoti asmenys dar gali tapti LITO savininkais — bendrininkais įsijudami LITO akcijas. Akcijų kaina \$12.00 už vieną. Akcijos parduodamos tik susipažinusiems su "Offering Circular" kurį galima gauti tiesiogiai iš LITO bendrovės.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — (212) 441-6799
6755 S. Western Avenue Chicago, Ill. 60636 — (312) 476-2242

LIUDOS MIKULSKYTES
Ivairių moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išgiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, bluzketės, kojinės. Čia gaunama slumtiniamis gatavų moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
— Tel. 849-7240 —

— **HAVEN REALTY** —
Real Estate • **JOSEPH ANDRUSIS** • Insurance
Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pignų investacijos.
Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

Jaunieji mokytojų studijų savaitėje Dainavoje

Nuotr. Tėv. J. Bacevičiaus, O.F.M.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Darbo šventė laisvėje

Darbo diena kaip šventė Amerikoje išsivystė iš vadinamųjų darbo riterių (Knights of Labor) metinių eisenų New York'e 1882-1884. Ligi to laiko tie darbo riteriai, susiorganizavę pirmiausia Philadelphiaje 1869 buvo slapta ir uždara draugija, tačiau siekusi tokių pačių tikslų, kaip vėliau įsikūrusios darbo unijos (1881). Buvo tik tas skirtumas, kad darbo riteriai nesirėmė viena kuria darbininkų grupe (pav., angliakasių, batsiuvių, šaltkalvių), bet apėmė visus ir, be to, stengėsi pabrėžti moralinę darbo vertę, ne tik kovoti už geresnį atlyginimą, trumpesnį darbo laiką, tinkamesnę darbo sąlygas ir kt. Buvo taip pat siekiama susipratimo ir darnos tarp darbdavių ir darbininkų. Pagrindinis gi tikslas — asmeninė ir bendruomeninė gerovė, siekiama garbingu, riterišku darbu. Darbo riterių pabrėžiama pagarba dirbančiam asmeniui ir darbu, kokios rūšies jis bebūtų, susikaupti į Darbo dieną kaip šventę, kuri pirmiausia įteisinta Colorado valstybėje (1887), o paskui New Yorko, New Jersey, Massachusetts ir kitose. Dabar švenčiama visose Jungtinėse Valstybėse pirmąjį rugsėjo pirmadienį. Tuo tarpu kituose kraštuose vyrauja gegužės pirmoji.

Gegužės pirmoji diena Europoje yra iškili trejeta metų vėliau (1890). Toji šventė išsirutuliojo iš demonstracijų, reikalavusių darbininkams 8 valandų dieninio darbo. Tokį pat reikalavimą Amerikoje kėlė ir darbo riteriai — dabartinių darbo unijų pirmūnai, bet nei jie nei juos pasekusi Amerikos Darbo Federacija (AFL) bei kitos didžiosios darbo unijos Amerikoje savo reikalavimų nesusejo su drumsčiu revoliucijai.

niu judėjimu, kuris apsigijo aplink gegužės pirmosios dienos minėjimus Europoje. Gegužės pirmoji daug kur buvo paversta marksistinio socializmo kovos simboliu. Siekta ne tik taktiniai socialinių reformų ir darbininkų buities pagerinimo, bet ir grynai politinių tikslų bei perversmų, iš kurių pats ryškiausias įvykis Rusijoje bolševikinės revoliucijos pavidalu. Sovietų Sąjungoje ir dabar gegužės pirmoji diena yra siejama su pasaulinės revoliucijos siekimais. Jie yra jau labai atitolę nuo pastangų padėti žmonėms pagerinti darbo sąlygas ir pasiekti didesnės gerovės. Ten pasiekta priešingų rezultatų: darbas žmones pavergė.

Laisvė yra darbo pagrindu. Žmonėms yra skirta dirbti ne vien tam, kad galėtų pragyventi, bet ir pasijaustų laisvesni. Gamta nieko visiškai dovanai nepatiekia: reikia jos vaisius gauti darbu. Apvaldydamas gamtos jėgas ir palenkdamas savo tarnybai, žmogus darosi mažiau priklausomas nuo gamtos malonės. Bet kai vienas negali atlikti visų darbų, kurie yra reikalingi žmogaus laisvei ir gerovei, tai pasidaro priklausomas nuo žmonių bendruomenės. Ir čia jis gali būti ir yra pavergiamas kito žmogaus išnaudotojo arba tokios visuomeninės santvarkos, kuri prislėgia jį ne mažiau, kaip ir šurkštanti gamta. Tokia prievartinė bendruomenė yra sudaryta Sovietų Sąjungoje, kuri iščiulpija atskiro žmogaus jėgas iki šaknų, nepalikdama asmeninės laisvės nei patenkinamos gerovės.

Darbo dieną (Labor Day) prisimename su pasitenkinimu, kad gyvenam krašte, kuris teikia didžiausią laisvę ir atskiro žmogaus laisvei ir jo darbu.

Kiekviena diena nešė naujus žmones ir naujas mintis

Ateitininkų sendraugių stovykla Dainavoje

Rugpjūčio 6 popietę pradėjo riedėti automobiliai iš įvairių Amerikos vietovių, suveždami ateitininkus sendraugius vienos savaitės stovyklai ir ASS visuotiniam suvažiavimui. Stovykla pradėta su 100 sendraugių ir 50 priedraugių, bet kiekviena diena atnešė vis naujus žmones, taip užbaigta su 240 dalyviais.

Stovyklautojų sutiko darbėti bei rūpestinga stovyklos vadovybė: kapelionas — kun. S. Yla, vadovas — ASS centro valdybos vicepirmininkas Juozas Polikaitis, komendantas — Povilas Zumbakis, registраторius — Andrius Daugirdas, darželio vedėja — Janina Juknevičienė.

Stovyklos darbai

Pasidalinę įspūdžiais su draugais, pasikaitinę saulutėje, prisizaidę tinklinį, komendantui traukiant varpą, rinkomės paskaitomis. Darbingą stovyklos dalį pradėjo kun. St. Yla paskaita: "Aplinka, kurioje jaunimas auga ir kokios įtakos ji turi į jaunuolio religinį gyvenimą". Čia buvo suminėta įvairi aplinkos bloga įtaka į jaunuolio religinį bei moralinį gyvenimą.

Jauniesiems tėvams buvo labai vertinga paskaita Janinos Juknevičienės "Lietuvių kalbos mokymo metodika". Kalbėjo konkrečiais pavyzdžiais, kaip pradėti mokyti vaikų darželio mokinį. Paskaita susilaukė didelio mamų dėmesio, kurios p. Juknevičienę nepaleido net iki vidurnakčio.

Kun. Kazimieras Pugevičius kalbėjo studento religinės pro-

blemos klausimais. Suminėjęs jų nuomūnius, davė konkrečių pasiūlymų: a) mėnesinis, religinis dvasios vado straipsnis "Ateityje", b) kartą metuose kolektyvos studentams, c) glaudesnis jaunesniųjų sendraugių kontaktas su studentais, d) atkū priesaika turėtų būti duodama mišių metu bažnyčioje, kad naujas at-kas jaustųsi įstojęs ne tik į lietuvišką, bet ir religinę organizaciją.

Iš Pietų Amerikos atvykęs kun. A. Steigvila nusakė sunkią tenyšką Bažnyčios padėtį. Taip pat pabrėžė kokios didelės reikšmės turėjo Jaunimo kongresas Pietų Amerikos jaunimui.

"Enciklika Exsul Familia ir paraprijos savarankiskumas" skaitė kun. P. Patlaba, suminėdamas įvairius šių dienų sunkumus išlaikyti lietuviškas paraprijas.

Stovyklos paskutinė paskaita — "Kodėl sunku būti ateitininku?" — buvo paruošta Arvydo Barzduko. Atnešė pluoštą gaidinčių minčių ir pabrėžė, kad ateitininkui neužtenka nedaryti blogio, bet turi pasauliui atnešti gero.

Vakarai irgi turėjo savo užduotį. Vienas iš įdomesnių vakarų buvo kun. Kezio filmas "Europos bažnyčių ir katedrų vitražai" su sklandžiu paaiškinimu. Visos stovyklos metu buvo džiaugtasi kun. Kezio fotografijos paroda. Buvo pamatyta kun. K. Pugevičiaus reži-

suotas filmas "Sibiro maldaknygė", kuri buvo rodyta Baltimorėje televizijoje. Šeštadienio vakaro programą atliko pianistas Mangirdas Motekaitis, paskambindamas Bethenois, o Clevelando ateitininkai trumpus montažus: "Nuvainikuota vaidilutė" ir "Dialogas su Kristumi".

Darbingas ASS suvažiavimas

Sutrumpėjo tinklinio rungtynės ir maudymosi laikas. Stovykla prisipildė naujų veidų — prasidėjo suvažiavimas. Suvažiavimą pradėjo sąjungos dvasios vadas kun. dr. J. Urbonas malda. Centro valdybos vicepirmininkas Juozas Polikaitis atidarė trumpu žodžiu ir pakvietė darbo prezidiumą. Suvažiavimui primininkavo: Jonas Dėdinas, Pranas Grušas ir Vaclovas Kleiza; sekretoriavo: Algis Žukauskas ir Genė Vasaitienė. Mandatų komisija sudaryta iš Prano Baltakio, Romo Bubliko ir Juozo Paškaus. Į rezoliucijų bei nutarimų komisiją pakvietė: Kęstutis Keblys, Sima Laniauską, Arūną Liulevičių, Juozą Pikūną ir Aliną Skrupskeliene.

Iš skyrių pranešimų paaiškėjo, kad veikla atskirose vietose yra gan apleista. Ypač buvo susirūpinta prieauglio klausimu. Buvo tik Hamiltono skyrius, kuris turi moksleivių daugiau nei sendraugių. Iš 18 sąjungoje esančių skyrių buvo atstovaujami tik 8 skyriai su 38 atstovais. Atsirado skyrių, kurie neatsiuntė veiklos pranešimo nei raštu.

Centro valdybos pirmininkas Juozas Baužys savo pranešime suminėjo jog prof. Kazio Pakšto monografijos leidimas yra įpusėjęs. Išleidimu rūpinasi specialus komitetas, susidaręs iš Mikailos, kun. Dagilio ir Bajoriūno. Po to eitų prof. Prano Dovydaičio monografijos leidimas. Ją sutiko paruošti Juozas Girnius, o leidimu rūpinasi sendraugių centro valdyba. Pranešimus taip pat padarė centro valdybos išdinininkas — Jonas Žadeikis, Pilypas Narutis — religinės chartos reikalui ir MAS centro valdybos pirm. Romas Laniauskas — apie moksleivių stovį.

Simpoziumas, susidedas iš St. Rudžio, Kęst. Keblio ir Džiugo Staniškio, gvideno klausimą, kodėl tiek daug studentų baigia studijas ir neįsijungia į sendraugių eiles.

Iškilmingas sekmadienio posėdis

Po mišių visi rinkosi salėn užbaigiamajam posėdžiui. Priėmus visą eilę nutarimų bei rezoliucijų, buvo perskaityta sveikinimai ir telegramos. Suvažiavimą sveikino Lietuvos atstovas Washingtono Juozas Kažekas, Vliko pirm. K. Valiūnas, JAV LB centro valdybos pirm. J. Jasaitis, buvęs federacijos vadas Simas Sužiedėlis, prof. J. Eretas, Balfo pirm. kunigas V. Martinkus, Palangos konferencijos pirm. dr. Domas Jasaitis ir Pranas Raulinaitis, iš Berlyno Juozas Laučka, dr. E. Draugelis, dr. A. Razma, Marijonų provinciolas kun. V. Rimšelis, "Draugo" redakcija, kan. Mykolas Vaitkus, prel. V. Balčiūnas, korp. Giedra, kunigas V. Dabušis, Nekaltai Pradėtos Marijos Seserys. Suvažiavimas taip pat pritarė pasveikinti visą eilę garbingų asmenų bei organizacijų.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti šie asmenys: min. St. Bačkis, prel. A. Bačkis, Alto pirm. A. Rudis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirm. St. Barzdukas, seselė Augusta, Federacijos dvasios vadas kunigas St. Yla, A. Sužiedėlis, buvęs Federacijos vadas Ad. Da-

mušis, MAS centro valdybos pirm. R. Laniauskas, ASS centro valdybos pirm. Juozas Baužys, Vokietijos atkū dvasios vadas kun. Damijonaitis, Kanados atkū atstovas Kleiza. Iš prezidiumo trumpu žodžiu suvažiavimą sveikino min. St. Bačkis, A. Rudis ir St. Barzdukas. Pagrindinė uždaromojo posėdžio paskaita buvo kun. St. Ylos — "Ateitininkai laiko perspektyvoje". Ši paskaita buvo skirta paminėti 40 metų sukaktis nuo Palangos konferencijos.

Suvažiavimas ir stovykla užbaigtą sąjungos pirm. J. Baužio žodžiu, skatinančiu būti ištiki-

miem savo idelam. Vėliava nuleista, nuskambėjo himno žodžiai. Dar viena graži, entuziazmo atnešusi savaitė į kiekvieno dayvio gyvenimą. Savotiškai liūdna ir gaila išsiskirti su draugais, bet visi atsinaujinę, pilni planų ir noro pagyventi savo vietovės veiklą. Iki kitos vasaros!

Genė Vasaitienė

— Anglija sutiko duoti Jordanui naujų lėktuvų tada, kai karalius Hussein pasakė priimsias Sovietų siūlomus.

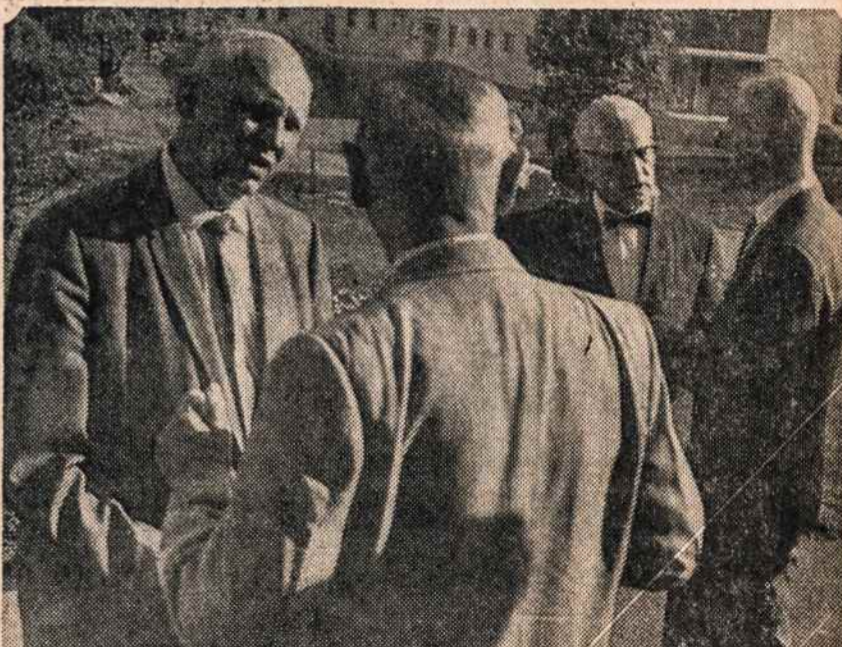
— Izraelis rugp. 14 paskelbė, kad arabų kraštus laikys okupuotus, iki bus pasirašyta taikos sutartis su visais ar atskirais arabų kraštais.

Aušrelė ir Arūnas Liulevičiai ateina į stovyklą su savo sūneliu

Architektas Arvydas Barzdukas suvažiavime skaitė paskaitą: kodėl sunku būti ateitininku?

St. Rudys, dr. Masilionis, P. Narutis

Prof. A. Sužiedėlis ir arch. A. Barzdukas užkandžiauja. Nuotraukos J. Dėdino

O. NENDRE

JO RANKA

(10)

Iš susirinkimo Jonas eina vienas. Kančia jį apglėbusi. Jam ne paslaptis, kad artinasi lietuviui bandymų dienos. Šiandien Vytautas neslėpdamas pasakė —

— Yra tik vienas kelias! Eidami juo, — gyvensime... Jo atsiskak — žusime! Pasirinkite, draugai, gyvenimą, o ne išnykimą!

Jonui nėra pasirinkimo. Jei jis atsiskakytų siūlomo kelio, išnyktų ne vienas, bet visi Daviai...

— Pikta, kad leidausi taip pagonamas! — išmetinėja sau Jonas.

Parėjusį Joną, prie durų pasitinka šeimininkė. Ji tyliai šnibžda:

— Jūs laukia svečias iš kaimo!

Jonas sudreba. Jam smilktelė, kad kas atsitiko tėviškėje. Jis skuba į kambarį.

— Mamytė! Kokiū būdu Jūs atsiradote Kaune? — Jonas nu-

švītės spaudžia motiną prie savo krūtinės. — Dėdė Antanas irgi!

Davienė šluostosi ašaras, ji neįstengia ištarti žodžio. Jos nuvargusiam veide mašosi liūdesys su džiaugsmu. Dėdė susijaudinęs kramto lūpas.

— Sūnau, atvykom prašyti tavo pagalbos! — drebančiu balsu pradedą Davienė, bet vėl užspringsta ir nutyla.

Brolis tyliai jai sako:

— Onute, tau per sunku! Aš papasakosiu! Man mama pasakojo, kad jie tau rašė, kad iš Silėnų buvo pareikalauta duoklės valstybei visų javų, kokius tik augino. Nors buvo tereikalaujama dešimtys centnerių rugių, kviečių, miežių ir avių, o žirnių ir lešiuokų mažiau, bet tavo tėvas nuvežė į valsčių visus reikalautus centnerius. Po savaitės gavo antrą pranešimą, kad pristatytų dvigubai daugiau. Tėvas to įsakymo negalėjo išpildyti, nors ieškojo pirk-

ti, bet visoj apylinkėje nerado.

Tada gavo šaukimą į teismą. Teisme liaudies teisėjų buvo apkaltintas už valstybei duoklės neišpildymą ir nuteistas laisvės atėmimu... Į namus jam grįžti neleido. Areštavo jį teisme...

— Man mokytojas, kuris buvo paskirtas tai bylai liaudies teisėjui sutemus, kad niekas nematytų, atėjo pranešti. — pasakė motina. — Kitą rytą norėjau važiuoti į valsčių nuvežti tėveliui skalbinių ir maisto. Andrius Kvietkus nedavė arklų... — Davienė nutyla, nes tas įvykis ją sugraudina.

— Tada ji atėjo pas mus! — pasakojimą tęsia Antanas. — Kitą dieną nuvažiavome į valsčių, bet tėvas jau buvo išvežtas į apskrities kalėjimą. Kitą dieną nuvažiavome į apskritį, bet jis jau buvo Kaune. Šiandien atvykome čia, nuėjo-me į kalėjimą, bet raštinėj pranešė, kad su Davių niekam neleidžiama pasimatyti... Baisūs laikai!... Dorą, ramų žmogų, lyg didžiausią nusikaltėlį, nutvėrė ir net žmonai neleidžiama pasimatyti! — piktinasi nauja tvarka Antanas.

— Ar maistą ir drabužius priėmė? — prislėgtu balsu klausia Jonas.

— Raštinėj atsiskakė imti, bet mudviem išėjus iš raštinės, vienas kalėjimo tarnautojas užkalbino. Toks jaunas malonus vyras. — pasakoja motina.

— Kas čia yra? — klausia tarnautojas.

— Drabužiai ir maistas! — atsakė.

— Galiu perduoti jūsų ryšulius kaliniui? — prižadėjo jis.

— Mudu labai nudžiugom ir jam dėkojome.

— Nereikia dėkoti, man visai nesunku bus tai sutvarkyti! Gal norit ir pinigų kaliniui duoti? Galėčiau ir juos perduoti, — maloniai žiūrėdamas į akis, sako jis.

— Mudu sudėjom, kiek turėjom ir jam padavėm. Labai malonus jaunuolis — neapgaus! — kalba Antanas.

— Sūneli, sakom, gal tu žinai kokį būdą, kad būtų galima pasimatyti su tėveliu? Ši toki kelią atkeliavom!

— Pabandyti paieškoti! Ši vakarą jau kalėjime lankytoju nepriima. Pernakvosite pas mane. Šeimininkė labai gera, pasirūpins nakvyne! — kalba Jonas, meliliai žiūrėdamas į savo svečius.

Pavalgydinęs, paguldė, o pats keliauja pas Balį, su kuriu susidraugavo darbovietėje.

— Geriausiai galėtų padėti Vytautas, bet jis nenorės... Aną kartą kalbėjo, kad visi turtingesni ūkininkai turi išnykti... — mąsto Jonas, keliaudamas miesto gatvėmis. — Balii sakysiu, kad kenčia visai nekaltas... (Bus daugiau)

Į svečius ar į namučius

Kaip atsikviesti savuosius iš pavergtos Lietuvos

Daugelis JAV lietuvių kreipiasi į Balfą patarimų ar iškvietimo formų, kai nori iš pavergtos Lietuvos išsikviesti artimą giminę ar bičiulį. Tuo būdu Balfui tenka į šias imigracines bylas įsimaistyti. Turimu patyrimu noriu su laikraščio skaitytojais pasidalinti. Ypač noriu palukštenti daugeliui rūpimą dilemą: ar kviesti giminę į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui; daryti vienokius ar kitokius iškvietimo dokumentus, mokėti kelionę tik į vieną ar į abi puses ir pan.

Ar rusai išleidžia lietuvius
Išleidžia, bet ne visus norinčius išvykti. Okupantai mieliau išleidžia pensininkus, ligonius, invalidus, bet ne darbu tinkantį jaunimą. Paskutiniu laiku į JAV atvyko net keli silpno proto lietuviai, kurie sudarė labai daug vargo kvietėjam. Kartais išleidžia ir jaunimą, jei jis vyksta pas tėvus ar gal dėl to, kad komunizme jau užgrūdinę, išmilkinti. Okupantai iš tokių tikisi sau politinės talkos. Žinoma, pensininkui, išvykusiam į Ameriką, nereikia mokėti pensijos, ligoniui — nereikia jį gydyti. Tačiau dar negalima tvirtinti, kad visus išleidžia.

Formalumi išvykstančiam į JAV

Formalumu yra gana daug. Jie skirstytini į dvi grupes: emigrantas turi gauti sovietinį pasą ir Amerikos vizą. Sovietiniam pasui gauti emigrantas turi vietoje pateikti politinei policijai notarizuotą gimines pakvietimą, kuriame būtų garantuojamas pilnas emigranto pragyvenimas. Policija tada atlieka įvairius apklausinėjimus. Jei patenkinta, davinius persiunčia Maskvon. Jei ir čia išvykimas aprobuojamas, apie tai pranešama JAV ambasada Maskvoje. Tada išduodamas dažniausia 2 metus galiojantis užsienio pasas.

Amerikos ambasada duoda vizą. Ji gali būti laikina (6 mėn.), arba pastovi, nuolatiniam apsigyvenimui. Jei keliamama tik į svečius, vizos formai menki ir ji duodama veltui. Pase dažnai prašoma, kur Amerikoje svečias gali lankytis. Jei visa permanentinė, tada jai gauti formalumai didesni ir tikrinama sveikata.

Amerikos svečio vizas gauti dažnai užtenka kvietėjo notarizuoto laiško, bet JAV konsulas gali pareikalauti ir afidevidžia.

Kviečiant pastoviam apsigyvenimui visad reikia sudaryti afidevitus, dažnai tenka įrodyti giminytę su Amerikos piliečiu bei mokėti už vizą.

Ar svečias ar pastovus imigrantas

Dažnas teiraujasi, ar kviešti giminę į svečius (o vėliau sutvarkyti pasilikimą) ar pastoviam apsigyvenimui. Atrodo, kad sovietai duodami pasą mailekia įvairius apklausinėjimus. Ypač patenkinta, davinius persiunčia Maskvon. Jei ir čia išvykimas aprobuojamas, apie tai pranešama JAV ambasada Maskvoje. Tada išduodamas dažniausia 2 metus galiojantis užsienio pasas.

Visai kas kita su Amerikos viza. Ji labai lengvai duodama svečiui, daug sunkiau imigrantui. Tačiau, jei imigrantas susigalvoja grįžti į Lietuvą (tokie irgi pasitaiko), jis tebeturi galiojantį sovietų pasą ir gali sėsti į lėktuvą be jokių sunkumų. Maskva "savo piliečių" sugrįžimui iš kapitalistinės Amerikos tik džiaugiasi ir iš to daro propagandą.

Didelius sunkumus reikia įveikti, jei svečias sumano Amerikoje pasilikti. Jis užveda imigracijos įstaigoje pasilikimo bylą, kuri gali užtrukti kelis metus. Svečiui neleidžiama dirbti, jis negali laisvai po Ameriką keliauti, imigracijos įstaigoje jam parodomas jo paties pažadas grįžti ir pan.

Daugelyje atvejų prireikia kreiptis net į Kongresą, kad svečiui būtų leista Amerikoje visam laikui pasilikti. Tose bylose advokatai reikalauja didelių atlyginimų, susidaro didelės išlaidos. Svečio vizą kartais galima pratęsti (net iki 2 metų), jei yra rimta priežastis, bet ji laikina. Tik Stalino dukrai išimties keliu yra leista su svečio viza pasilikti neribotą laiką.

Visiem gerai žinoma (išskyrus retus atvejus), kad sovietai svečiui ar emigrantui daro tuos pačius sunkumus išvykti. Todėl patartina saviškį iš už geležinės uždangos kviešti nuolatiniam apsigyvenimui, nes jis visad galės grįžti. Jei leis į svečius, leis ir visai išvykti.

O visgi daug kas grįžta į vergiją

Sovietinė spauda daug kartų yra melavusi, kad kun. Jankus kurį nors svečią ar imigrantą yra atkalbinėjęs negrįžti į Lietuvą. Daugelis tokių grįžusiųjų niekad su Jankum nesikalbėjo dėl grįžimo, kiti įtikino ir Jankų ir savo gimines, kad jiems Lietuvoje (ar Lenkijoje) geriau bus nei JAV. Mat, daugelis ten paliko savo artimus žmones, kiti pasiilgsta net vištelių, paršelių ar šunelio, kitiem vaidenasi protėvių kapai, kuriuose nori pasilaidoti. Daugeliui Lietuvos kaimo bažnytelė daug mielesnė, nei angliškoji Amerikoje. Kiti vėl įrodinėja, kad uždūsta Amerikoje, nes sūnus ir marti tarp savęs ir su vaikais kalba tik angliškai, o Lietuvoje ir vaikai moka lietuviškai. Yra labai daug priežasčių, dėl kurių tik ką atvykusieji nori grįžti, tad nėra jokio reikalo juos stabdyti, juo labiau, kad grįžtantieji beveik visad būna vyresnio amžiaus, kuriems kaip dideliem medžiam labai sunku svetimam krašte prigyti.

Ar važiuojant į Lietuvą ar iš ten ką nors kviečiant reikia viską labai gerai apsvarstyti, kad nereikėtų vėliau gailėtis ar didelėmis išlaidomis klaidas taisyti. Šioje srityje padarytos klaidos kartais visai nesiseka pataisyti, pvz., pasikvietus protiniai nesveiką nuolatiniam apsigyvenimui į Ameriką, tiesiog nežinia ką toliau su tokiu daryti. Rusai tokį mielai išleidžia, Amerikos konsulas neatpažįsta.

Kiek kelionė kainuoja?

Labai sunku iš anksto pasakyti, kiek kainuoja kelionė iš Lietuvos į JAV. Tai priklauso nuo sezono (žiema pigiau, vasara brangiau) ir nuo keliavimo būdo: laivu ar lėktuvu. Kelionė lėktuvu iš Maskvos į New Yorką (per Paryžių, Briuselį ar Stokholmą) kainuoja 350 dol. Laivu galima sutaupyti apie 100 dol. Amerikos konsulas prieš duodamas vizą paprastai nori matyti ir kelionės bilietą, kurį kai kam pavyksta pigiau nusipirkti už rublius. Bilietus galima užsakyti ir apmokėti beveik kiekviename keliuonių biure ir Balso centre.

Kun. L. Jankus

Moksleivių atitinininkų stovykla Kennebunkporte, Maine

Nuotr. V. Maželio

KAM REIKALINGOS LĖŠOS ATEINANČIAIS METAIS

Į Laisvuosius lietuvius. Jungtinio Finansų Komiteto Pranešimas Nr. 1.

Veiksnių konferencija 1967 sausio 14-15 New Yorke sutarė minėti 1968 metais Lietuvos kaip nepriklausomos valstybės atkūrimo 50 metų sukaktį — numatė programą, pasiskirstė minėjimo darbas.

Minėjimo tikslas — pranešti į nelietuvius: atkreipti jų dėmesį į lietuvių tautos valstybines tradicijas nuo karaliaus Mindaugo laikų, į lietuvių tautos pajėgumą savarankiškai bei pažangiai organizuoti savos nepriklausomos valstybės gyvenimą po pirmojo pasaulinio karo; į tautos, dabar pavergtos,

moralines bei juridines teises ir pasiryžimus būti vėl laisvu Europos tautų nariu.

Minėjimo tikslas taip pat sustiprinti laisvųjų lietuvių ištvėrmę ir vienybę kovai už savo tėvynės išlaisvinimą, kad jos gyventojai galėtų apspręsti savo gyvenimo būdą laisva valia.

Kongresai, konferencijos, leidiniai, kurie numatyti šiem

laisvės kovos metam, bus reikalingi lėšų. Lėšom telkti veiksnių konferencija sudarė specialų komitetą. Komitetas pasivadino Lietuvos Valstybės Atstatymo 50-čio Jungtinis Finansų Komitetas (United Lithuanian Finance Committee). Jame dalyvauja po du atstovai iš Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, Lietuvos Laisvės Komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos ir JAV Lietuvių Bendruomenės valdybos. Tautos Fondo valdyba artimai bendradarbiauja vajuos vykdyme. Komiteto pirmininku išrinktas prel. Jonas Balkūnas.

Komitetas kreipiasi į jus, mieli lietuviai, tautos ir paramos minėtam uždaviniui — lėšom sutelkti. Kreipiasi į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir jos atskirų kraštų vadovybes, į Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybes, į visų lietuviškų organizacijų vadovybes ir į atskirus jų narius.

Tepajunta kiekvienas džiaugsu, kad savo auka ir talka pareiškia lietuvių vienybę ir didina jėgą Lietuvos laisvės priartinti.

Čekius, perlaidas ir pinigų prašome siųsti: United Lithuanian Finance Committee, 29 West 57th St. (10 fl.), New York City, N.Y. 10019. (Tel.: PL 3-6628 ir 752-0099).

Iš anksto — ačiū!

Lietuvos Valstybės Atstatymo 50-čio Jungtinis Finansų Komitetas.

Pirmininkas: prel. Jonas Balkūnas, vicepirmininkai: H. Miklas, D. Penikas, A. Reventas; nariai: A. Alksnis, A. Balsys, V. Banelis, P. Minkūnas, A. Ošlapas, J. Pažemėnas, A. Radzivanienė, J. Stukas, A. Trečiokas.

O KAD LIETUVOJE TAIP BŪTŲ KAIP SUOMIJOJE!

Mokytojas iš Jonišio rajono buvo patekęs neseniai Suomiją lankiusion ekskursijon. Grįžęs, parašė išpūdžius Tarybiniam Mokytojuje (liepos 15), ir sugriovė visas "teorijas", anot kurių tik "tarybinių tautų šeimoje" švietimas galis klestėti taip, kaip, pavyzdžiui, dabar suklestėjęs Lietuvoje.

Suomija, kaip žinoma, išvengė įjungimo į tą "šeimą". O tačiau turistai ėmė ir išdėjo, kad "Suomija — ištiesi raštinga šalis. Nuo 1921 metų veikia visuotinio mokymo įstatymas, pagal kurį visi vaikai nuo 7 iki 15 metų amžiaus turi baigti liaudies mokyklą (6 klases mieste ir 7 — kaime). Sekanti pakopa — pilietinės mokyklos (2 metai mieste ir 1 metai kaime), kurioje mokiniai gauna praktinio darbo įgūdžių, dėstomi ir bendrojo lavinimo dalykai. Mokslas liaudies ir pilietinėje mokykloje nemokamas. Be to, mokiniai nemokamai gauna vadovėlius, mokyklinius reikmenis ir karštus priešpiečius... Taigi, žymiai geriau, negu sovietuose...

Be to, — "Suomijoje yra

4 universitetai ir 10 kitų aukštųjų mokyklų". Skirtumas tas, kad ten mažiau stipendijų, daugumas studentų turi apsirūpinti pragyvenimu. (To klausimo neišsprendžia nė sovietinės stipendijos).

Bene idomiausias skirtumas studentams tas, kad Suomijoje — "Studentų asmeniniu gyvenimu niekas nesidomi, nesirūpina jų auklėjimu — kaip nori, taip gyvena"...

Tuo papasakojimu Lietuvos studentų tarpe bus tikrai sukelta nemaža pavydo suomių kolegoms. Kad liautųsi tas kišimasis į asmeninį gyvenimą, — Vilniaus bei Kauno studentijai juk tai svajonė! (Elta)

Thomas Manno muziejus

Nidoje atnaujinta ir atidaryta lankytojams buvusi vokiečių rašytojo Thomas Manno vila, kurioje nepriklausomos Lietuvos laikais (1931-33) rašytojas vasarodavo. Viloje įrengtas T. Manno memorialinis muziejelis (nuotraukos, raštų leidiniai vokiečių, lietuvių ir kitomis kalbomis) ir skaitykla. Išorinė namo išvaizda, atnauji-

nant išlaikyta, kokia buvo prieš 34 metus. (Elta)

Knyga apie kalbos tyrinėtojus

Vilniuje išleista A. Sabaliausko knyga vardu "Žodžiai atgyja" (203 psl., 12,000 egz.), kurioje surinkti duomenys apie 19 amžiaus lietuviško žodžio tyrinėtojus, lyginamosios-istorinės kalbotyros mokslininkus. Rinkinyje kalbama apie keliasdešimt lietuvių, rusų, latvių, vokiečių, lenkų, čekų, suomių, prancūzų, šveicarų bei danų kalbininkų, prisidėjusių prie lietuvių kalbos studijų. (Elta)

Geriausias iš geriausių

Jonas Petrauskas, Kauno Tulpės kavinės konditeris (pyragaičių-tortų kepejas) Maskvoje pripažintas geriausiu "visos šalies" konditeriu. Konkurse laimėjo auksinį medalį ir 200 rublių. Grupinėse varžybose Lietuvos virėjai, kepejai ir padavėjai, tačiau, pasiekė tik trečią vietą. Dar nežinoma, kaip bus įvertinta pati Tulpės kavinė, kuri visą liepos mėnesį vaišina maskviečius. (Elta)

MUZIEJAI RODO BOLŠEVIKINAMOS LIETUVOS VYKSMA

Liškiaus vienuolyno bažnyčia yra pripažinta saugotina, kaip istorinis architektūrinis paminklas. O vienuolyno požemiuose dedama Liškiaus vidurinės mokyklos renkamoji etnografinė — istorinė medžiaga. Alytaus kraštotyros muziejus rengiasi tenai įrengti savo skyrių. Tačiau kalbama tik tam tikrą, bolševikams rūpimą "kraštotyra": — "Jo (t.y., muziejaus skyriaus. E.) eksponatais parodysime, kaip buvo išnaudojama feodaliniais laikais liaudis, atskleisime išnaudotojų, prisidengusių malda ir kryžiumi morale" (T., liepos 23).

Toki "gegutės kiaušiniai" senuose istoriniuose paminkluose yra neišvengiama kaina, kurią tenka mokėti už galimybę tuos paminklus išsaugoti. Ir restauruotoje Trakų pilyje įtaisė ne Kestučių ar Vytauto, o Lenino statulą. (Elta)

Richard M. Nixon įsijungė į rezoliucijom remti komitetą

Los Angeles, Calif. — "Rezoliucijoms Remti Komiteto programą ir darbus rėmiau ir remiu," — taip neseniai rašė būv. JAV viceprezidentas Richard M. Nixon, įsijungdamas į Rezoliucijoms Remti Komitetą.

Richard M. Nixon, buvęs JAV viceprezidentas, neseniai įsijungė į Rezoliucijoms Remti Komitetą.

Įtakingi ir žymūs amerikiečiai seka Nixono pėdomis

Rezoliucijoms Remti Komitetas pasiryžęs priversti JAV vyriausybę Kongreso pravesę rezoliuciją (H. Con. Res. 416) įgyvendinti, iškeliant Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose ir ją ten tinkamai apginant. Tai yra milžiniškos apimties žygis, ir į tą darbą stengiamasi įjungti kiek galima daugiau įtakingų ir žymių amerikiečių. Buv. JV viceprezidento Nixon pėdomis yra pasekusi jau visa eilė įtakingiausių amerikiečių, įsijungdami į Rezoliucijoms Remti Komitetą.

Komitetas laukia visų tautos ir paramos

Dabartinis JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose Arthur Goldberg dar nė vieną kartą nėra net paminėjęs Lietuvos vardo Jungtinių Tautų debatuose. Ambasadoriai Lodge ir Stevenson to nevengdavo pa-

daryti.

Visa eilė legislatorių yra pareiškę Rezoliucijoms Remti Komiteto vadovybės nariam: "JV prezidentas iškels Pabaltijo kraštų bylą Jungtinėse Tautose, kai jis pajus tokį spaudimą, kokį kad buvute išvystę į mus, norėdami Kongrese praversti savo rezoliuciją."

Visam tam spaudimui išvystyti į krašto vyriausybę reikalingos visos darbo rankos ir visa galima parama. Visi geros valios lietuviai kviečiami vienu ar kitu būdu jungtis į šį žygį. Visais šio žygio klausimais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 770 48, Los Angeles, Calif. 90007.

IT.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ DĖMESIUI

Moklo metų pradžia prašome užsisakyti reikalingus JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo išleistus vadovėlius ir moklo priemones.

Vadovėliai:

LIETUVOS LAUKAI, S. Jonynienės, V sk.	\$3.00
TEN, KUR NĖMUNAS BANGUOJA, A. Tyruolio, VI sk.	3.50
TĖVŲ ŠALIS, S. Jonynienės, VII sk.	3.50
GINTARAS, J. Plačo, VIII sk.	4.00
TĖVIŠKĖS SODYBA, J. Plačo, III sk.	3.50
LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, VI laida	2.50
LIETUVOS ISTORIJA, V. Liulevičiaus, IX sk. ar V kl.	1.25

Lietuvių kalbos pratimai:

E. Ruzgienės, I sk.	\$1.75	Z. Grybino, V sk.	\$1.25
G. Cesienės, II sk.	\$1.75	J. Plačo, VI sk.	\$2.00
J. Juozavičiūtės ir		J. Kreivėno, VII sk.	\$1.25
E. Narutienės, III sk.	\$1.75	S. Sližio, VIII sk.	\$1.75
S. Jonynienės, IV sk.	\$1.75		

Kitos priemonės:

Lietuvos žemėlapis, išl. Lietuvių Enciklopedijos leidyklos	2.00
Sąsiuviniai	0.25

Platintojai gauna už moklo vadovėlius ir priemones 15% nuolaidos.

Užsakymus siųsti JAV LB Kultūros Fondo adresu:

J. BERTASIUS

5348 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60632

zaidimo valandėlė moksleivių ateitininkų stovykloje Kennebunkporte, Maine

Nuotr. V. Maželio

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas. Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvius jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslu.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046

Studentų ekskursija pavyko

Pirmoji Šiaurės Amerikos Lietuvos Studentų Sąjungos organizuota šesiu savaičių ekskursija (nuo š. m. liepos 5 iki rugpjūčio 14) grįžo į JAV. Ekskursija pasisekė, numatytos vietos aplankytos, susitikimai su Europos lietuviais, kur buvo įmanoma, įvyko.

Per šešias savaites teko lankytis Anglijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Austrijoje, Italijoje, Ispanijoje ir Portugalijoje. Ekskursantai pamatė daug istorinių įdomių vietų. Visur pamatė daug kultūros centrų, architektūros paminklų, pasilinksminimo vietų ir kt. Visi grįžo namo pilni įspūdžių, kurie ilgai primins jiems gražiąją Europą.

Organizuojant ekskursiją buvo atsizvelgta, kad ji studentams būtų kiek galima pigesnė, bet būtų įmanoma daug pamatyti. To siekiant buvo nustatyta atitinkama tvarka, būtent — kas norėjo, galėjo kada nori atsiskirti nuo ekskursijos ir vėl sutartoje vietoje prisijungti. Kiekvienas turėjo galimybę aplankyti ne tik tas vietas kurios organizatorių buvo numatytos, bet ir tas, kurios jį vieną domino. „Eurailpass“ — bilietas keliauti visais Europos geležinkeliais pirmąją klasę tas kelionės lengvina. Su vadove visada buvo būrys ekskursantų, bet jų skaičius ir sąstatas nuolat keitėsi. Ši tvarka patogi ekskursantams, bet pasunkino ekskursijos vadovavimą, ypač iš anksto užsakant viešbučius, nes niekad nebuvo tiksliai žinoma, kiek vietų reikalinga. Buvo atsitikimų, kad kai kuriems ekskursantams prašant, buvo užsakyti jiem iš anksto kambariai; bet jie neatvyko ir ekskursijos rengėjams teko už juos sumokėti.

Susitikimai su lietuviais įvyko pirmiausia Londone. Čia mus pasitiko aerodrome studentas R. Kalibatas, kuris dalyvavo pereinamais metais Jaunimo kongrese Chicagoje. Jis daug mum padėjo apžiūrėti miestą, sudarė progą susitikti su Anglijos studentais. Londone lie-

tuviai suruošė vaišes Lietuvos Namuose, kur dalyvavo daug vietos lietuvių, organizacijų vadovų ir „Europos Lietuvis“ redakcija. Vaišės buvo iš tikrųjų puikios. Jos padarė ekskursantams labai malonų įspūdį. Buvo muzika ir šokiai. Londone mum daug padėjo ir šie asmenys: p. Kerienė, inž. J. Nasvytis, R. Kinka su žmona, A. Baublys ir kt.

Paryžiuje ekskursijai padėti daug rūpesčio parodė Lietuvos pasiuntinybės sekretorius A. Liutkus, B. Venskuvienė ir A. Venskus. A. Liutkaus dėka Paryžiuje turėjom gerą ir pigų viešbutį, kurį gauti liepos mėn. didesnei grupei yra beveik neįmanoma.

Šveicarijoje ekskursiją sutiko ir daug padėjo dabartinis Lietuvos Bendruomenės krašto pirmininkas p. Gegeckas ir šeima, kuri mane ir kitus du ekskursijos dalyvius priėmė pas save apsigybt. Studentas A. Gegeckas aprodė Zuerichą ir suplanavo kelionę į Alpes ir Lucerną.

Muenchene mus sutiko Gražina Zechanowski, Ingrida Suokaitė-Helmer su vyru, Regina Sakalauskaitė ir kiti vietos lietuviai studentai. Visi padėjo apžiūrėti miestą ir įžymesnes įstaigas, muzėjus, pilį ir kitą.

Romoje apsigyboje Villa Lituania. Daug laiko ir dėmesio mums pašventė kun. A. Jonušas, prel. J. Bičiūnas ir klierikas Jonas Longas. Jų dėka teko pamatyti daug gražių vietų, kurių paprastai turistai nepamato, pav. Vatikano sodus, kur tik su specialiu leidimu galima įeiti. Prel. V. Mincevičiaus pastangom buvo priimti su kiais lietuviais kardinolo Samore Vatikano rūmuose. Priėmimoose ne visi ekskursantai dalyvaudavo, nes buvo išsiskirstę ir nebuvo galima visus apie tai painformuoti. Vieną sekmdienį iš ryto popiežiaus vasarinėje rezidencijoje Castel Gondolfo dalyvavome bendroje audiencijoje pas popiežių.

Romoje reziduojąs Lietuvos diplomatinis šefas ministeris

Stasys Lozoraitis priėmė ekskursiją. Ponia V. Lozoraitienė ekskursantams suruošė puikias vaišes. Tame priėmime dalyvavo Lietuvos pasiuntinybės prie Vatikano pirmasis sekretorius, S. Lozoraitis, Jr., ir K. Lozoraitis su žmona. Į priėmimą buvo pakviesta vietos lietuvių. Šis įspūdingas priėmimas užsitęsė virš trijų valandų. Visi priėmime dalyvavę ekskursantai sužavėti pp. Lozoraičių dėmesiu Amerikos lietuvių studentams ir jų nuosirdžiu vaišingumu.

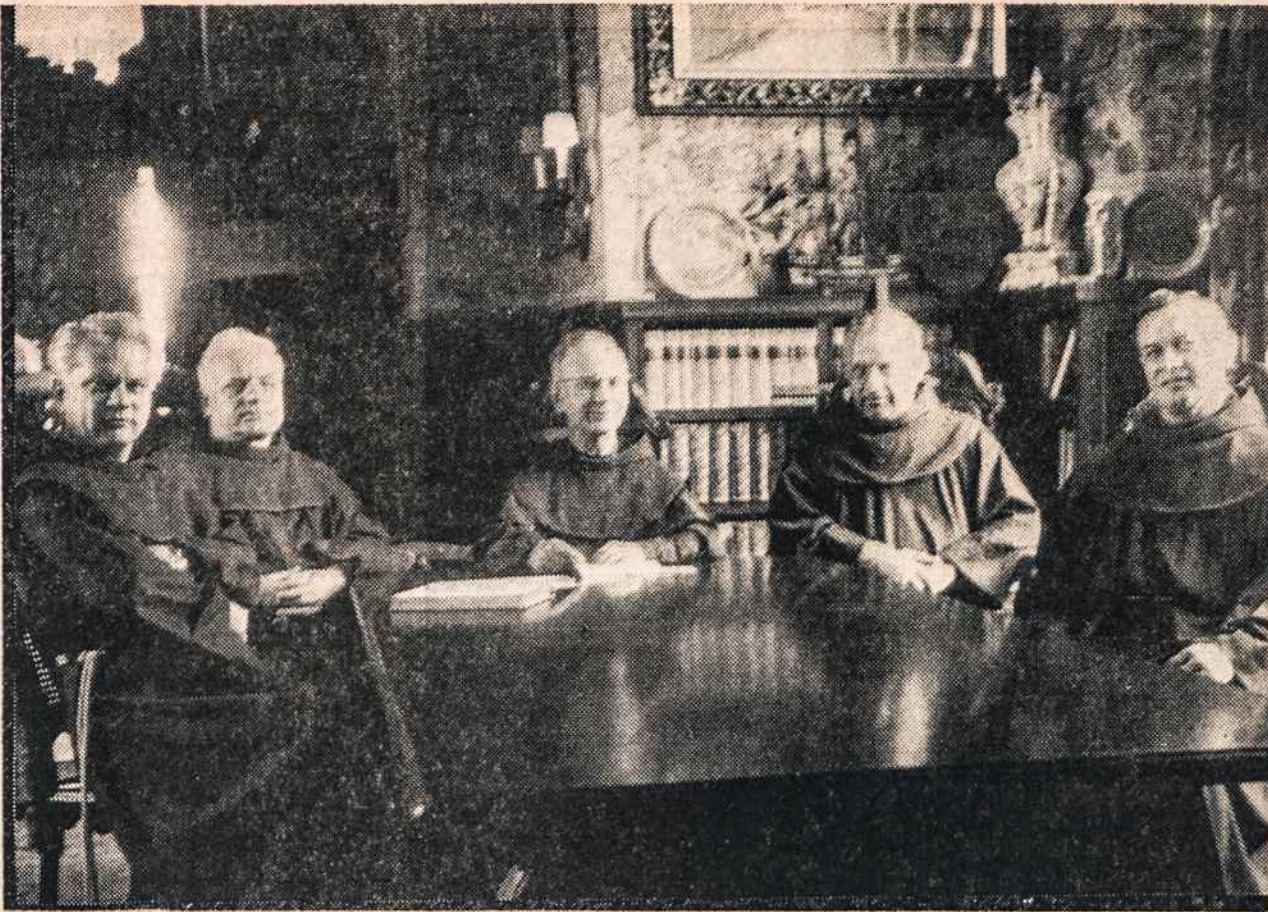
Visų kraštų virš išvardintiems asmenim už suruoštus priėmimus ir mums padėjusiem, šia proga reiškiu savo ir visos ekskursijos vardu nuosirdžią padėką.

Su Prancūzijos lietuviais didesnio susitikimo nepavyko suorganizuoti, nes dauguma Paryžiaus lietuvių tuo metu atostogavo.

Taip pat nepavyko suorganizuoti didesnio susitikimo ir su Vokietijos lietuviais. Vasario 16 gimnazija nebuvo aplankyta, nes dalis ekskursantų norėjo tuo laiku vykti į kitas vietas. Buvo bandyta nuvykti į gimnaziją Baltų studentų suvažiavimo metu, bet, jiems pakeitus suvažiavimo datą, nebegalėjome to padaryti, nes tuo laiku jau buvome toli nukeliaję nuo gimnazijos.

Kaip ir visose didesnėse grupėse, buvo nuomonių skirtumų, nepasitenkinimų. Tie, kurie laikėsi vadovės nurodymų, liko patenkinti. Kurie norėjo kitaip tvarkytis, tiems teko kartais savarankiškumą apgalvoti.

Ekskursuojant man padėjo

Nauja pranciškonų vadovybė. Iš k. į d. Tėv. Placidus Barius, Tėv. Petras Baniūnas — patarėjai, Tėv. Leonardas Andriekus — provincijolas, Tėv. Jurgis Gailiūsis, Tėv. Gabrielis Baltrušaitis — patarėjai. Nuotr. V. Maželis

inž. Donatas Bielskus, inž. Stepas Lukauskas, Grytė Kuncaitytė ir kiti. Ekskursijos žurnaliste buvo Raminta Rudaitytė, kuri visą laiką informavo lietuvių spaudą, kaip vyksta mūsų kelionė. Siem asmenim reiškiau nuosirdžią padėką.

Visi laimingai grįžo į JAV, išskiriant vieną, kuri su tėvų žinia liko Europoje dar dvi savaites. Kas buvo užsibrėžta aplankyti — aplankėme. Susitikimai su lietuviais davė progos vieniem kitus geriau pažinti. Numatytas ekskursijos tikslas atsiektas.

Marija Gailiūšytė,
Š. Amerikos Liet. Studentų
Sąjungos Ekskursijos Vadovė

LOS ANGELES, CALIF.

Kalifornijos lietuvių tradicinė šventė — Lietuvių diena įvyks rugsėjo 10. Ją rengia LB Los Angeles apylinkės valdyba, vadovaujama dr. A. Avizienio. Trumpą pagrindinę kalbą pasakys Amerikos LB tarybos narys poetas Bernardas Brazdžionis. Programoje dalyvauja aktorius humoristas Vitalis Zukauskas iš New Yorko, solistas Antanas Pavasaris, akompaniatorė pianistė Raimonda Apeikytė, solistė J. Armonienė iš Chicago ir Onos Razutienės vadovaujamas Jaunimo tautinių šokių ansamblis. Šventės proga lietuviai sportininkai, vadovaujami R. Zemaitaičio, rungtyniaus su estų tinklininkais. Rungtynes galės stebėti visi šventės dalyviai, nes jos vyks aikštėje prie salės. Programos vedėja — Violeta Gedgaudienė. Šventė vyks Culver City veteranų salėje, 4117 Overland Ave., Culver City, Calif. Po programos šokiai. Sporto rungtynių pradžia 1:30 val. popiet. Programa salėje pradės 3 val. popiet.

Tsp. Šv. Kazimiero parapijos mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 11, pirmadienį, 9 val. ryto. Mokyklos vedėja — sesuo M. Agneta, mokytoja seserys: M. Clemens, M. Alicia, M. Leona, M. Vincenta, M. Jacinta bei Virginia Balnytė ir Dalilė Polikaitienė. Šv. Kazimiero šeštadieninė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 16, šeštadienį, 9 v.

Nida, motina Paulina, kovo mėnesį atvažiavusi iš Lietuvos, seserys Stasė Leikienė, Violeta Zatulskienė, broliai Bronius ir Ignas — visi gyvena New Havene. Lietuvoje liko sesuo ir brolis. Užpuolikas nesuimtas. Albina Lipčienė

NEW HAVEN, CONN.

LIETUVIAI MOKSLININKŲ ŽURNALE

— Amerikiečių mokslininkų žurnale „The American Man of Science“ yra pvardžių, kuriuos, atrodo, gali būti lietuviškos. Žurnalas apima tik P-Sr raidės ir yra didelio formato, apie tūkstantis puslapių. Iki P raidės jau išleistas net kelios knygos. Sioje P — SR dalyje yra šios pavardės: Palubinskas, Alfonse, gim. vasario 1922 metais, medicinos daktaras Harvarde, kilęs iš Lowell, Mass.; Palubinskas, Felix, Ph. D., gim. 1920 iš Lowell, Mass., fizikas; Panuska, Joseph, S. J., kovo 1927, Ph. D., biologas, Baltimore; Paprocki, Stan John, inžinierija. Chicago; Pavilanis, Vytautas, liepos 1920 Kaune, medicinos dr., Kanada; Pechukas, Alfonse, lapkričio 1915, Ph. D. chemikas, Chicago; Pakeris, Chaim, birželio, 1915 Alytus, Lithuania, prof. geofizikas; Petrauskas, Alex, Ph. D. fizikas, vasario 1924, Lithuania; Petruska, John, Ph. D. fizikas; Pickus, R. M., Ph. D. gruodžio 1922, fizinė metalurgija; Pinkus, Herman, Ph. D.,

prof.; Plonus Martin, Ph. D. gruodžio 1921, elektra, gim. Trumpininkas, Lithuania; Poska, L. F., liepos 1935, Ph. D. Skarulis John, Ph. D., prof. gim. vasario 1908, New Haven; Shaullis, N. prof. spalio 1913, žemės tyrimų technologija; Pickus ir panašių pvardžių yra ir daugiau tame žurnale, tik neaišku, ar jie lietuviai.

Rugpjūčio 2 d. 10 v.v., grįžtant iš darbo, netoli savo namų negras užpuolė Joną Zemliauską. Atrodo, kad apiplėšimo tikslais jį smarkiai sumušė. Nuvežtas ligoninėn, buvo daktaro paviršutiniškai apžiūrėtas ir išsiųstas namo. Kelyje neteko sąmonės. Vėl nuvežtas ligoninėn, padaryta operacija ir išimta dalis smegenų. Išgyveno tris savaites be sąmonės, mirė rugpjūčio 22 d. 11:30 v. naktį. Buvo gimęs Lietuvoje 1925 rugpjūčio 7. Liko žmona Elena, sūnus Geraldas ir duktė

LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS DAYTONE

Lietuvos Vyčiai susirinko savo 54-tam metiniam seimui rugpjūčio 3-6 Dayton, Ohio, Sheraton-Dayton viešbutyje. Svečius globojo vietinė 96 kuopa.

Delegatai į centro valdybą 1967-1968 laikotarpiui išrinko šiuos asmenis: dvasios vadas — kun. V. Kriščiūnevičius (Detroit, Mich.); pirm. — Alexander Wesley — Vasiliauskas (Great Neck, N.Y.); II vicepirm. jaunųjų globai — Stasys Vaitkus (Dayton, Ohio); II vicepirm. narių vajui — Leon Paukšta (Chicago, Ill.); III vicepirm. vyresniųjų vadovybei — Longinas Svelnis (Needham, Mass); sekretorė — Mary Kober (Great Neck, N.Y.); finansų sekr. — Helen Zimmer (Chicago, Ill.); kasininkė — Stella Sankal (Cleveland, Ohio); trustees — Larry Janonis (Bronx, N. Y.) ir Eleanore Laurin (Chicago, Ill.). Tam pačiam laikotarpiui buvo paskirti Konstant Savickus kaip teisinis patarėjas ir Irena Senkus Vyčio redaktorė. Abu iš Chicago.

Komitetam vadovaus šiemet: kun. Jonas Jutt — garbės pirmininkas ir Charles Grišaitis — pirm. (lietuvių reikalai); Marcella Andriekis (lietuvių kultūra); Edward Daniels, Rita Pinkus, Joseph Boley (ceremonijos); Leonard Simutis, Jack L. Jatis, prof. A. Aleksis, Ignas Sakalas ir A. J. Mažeka (garbės narytė); dr. J. Stukas, kun. V. Kriščiūnevičius, prel. J. Balkūnas, Johanna Jakunas, Juozas Palukonis ir Walter Svekla (stipendijos); Al-

bert Jaritis, Juozas Sadauskas, Vincent Samaska, Frank Vaškas (visuomeniniai ryšiai).

Stipendijos šiais metais buvo suteiktos: Deniui Mažeikai (C-41 Brooklyn) ir Mirgai Pakalniškytei (C-112 Chicago). Tarp daugelio priimtų rezoliucijų buvo: pradedant 1968 metiniam seimui pakelti Lietuvos vyčių stipendiją iki \$1000.00.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad buvo įsteigtos trys naujos kuopos ir per paskutinius tris metus priimta 500 naujų narių.

55-tas metinis seimas bus rengiamas 1968 Philadelphijoje, Pa. Vietinė 3 kuopa rūpinis svečiais.

Lietuvos vyčių suvažiavimo dalyviai Dayton, Ohio

IŠ VISUR

— Philadelphia ilgametė lietuviškai radijo programai „Bendruomenės Balsas“ paremti specialus komitetas rugsėjo 10 d. 12 val. ruošia lietuvišką gegužinę — pikniką. Vieta: „Olympia Lakes“, prie kelio Route 130, New Jersey, važiuojant iš Camden, Trenton kryptimi, kelio dešinėje pusėje (netoli nuo Riverside, N. J.).

— Pagal architekto dr. A. Kulpavičiaus planus šią savaitę pradėdami kapitalinio perstatymo darbai šv. Jurgio parapijos, Albany, N.Y., bažnyčios viduje. Šiai lietuvių parapijai vadovauja kun. dr. M. Cyvas. Artimeje ateity švenčiamas parapijos jubiliejus.

— Pasaulio Lietuvių Archyve sutelktai kultūrinei ir istorinei medžiagai apsaugojimas užtikrintas. Todėl asmenys, kurie turi rečiau knygų, žurnalų ar kitokių leidinių, prašomi tai perduoti archyviui. Archyve taip pat renkamos veikusios ar veikiančios organizacijų bylos. Nuo įsisteigimo archyvą tvarko Vincentas Liulevičius. Archyvo adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois, 60636.

— Lietuvių tautiniai šokiai: Gyvataras, Audėjėlis, Blezdginginis jonkelis, Malūnas, Subatėlė ir Sūstas įtraukti į JAV ir Kanados Lietuvių III-sios Tautinių šokių šventės repertuarą. Šie šokiai yra atspausdinti „Mūsų Šokiai“ knygoje. Kiti šokiai spausdinami atskirais sąsiuviniais.

— LB centro valdyba rugpjūčio 18 posėdyje nutarė suorganizuoti lituanistinėm mokyklom mokytojam paruošt kursų Pietų Amerikos lietuviams. Kursus organizuoti prašė iš Argentinos atvykęs kun. Augustinas Steigvila, MIC. Jis taip pat pažadėjo pasirūpinti, kad iš Pietų Amerikos atvyktų pakankamas kursantų skaičius. Kursam programą paruoš JAV LB Svetimo Taryba.

— Jonas Čiuberkis, Dirvos redaktorius, mielai sutiko įeiti į Lietuvos Informacijos Centro garbės komitetą. (LIC)

— A. Barzdukas, T. Blinštrubas, A. Budreckis, kun. J. Jutkevičius, Vyt. Kasniūnas, dr. A. Klimas ir D. Tallat-Kelpšaitė sudarys nutarimą — rezoliucijų komisiją JAV Lietuvių Bendruomenės V-sios tarybos pirmoje sesijoje. Posėdžiai vyks New Yorke rugsėjo 23-24.

— Kun. K. Barauskas, redagavęs Draugo pirmą puslapį, iš redaktoriaus pareigų nuo rugsėjo 1 pasitraukia. Į jo vietą pakviestas V. Alseika.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Chicago apygardoje 1966-67 mokslo metais veikė šios lituanistinio švietimo institucijos: Pedagoginis Lituanistikos institutas, kuriame buvo 62 studentai ir jame dirbo 19 lektorių; 4 aukštesniosios lituanistinės mokyklos, kurias lankė 336 mokiniai ir jose dirbo 38 mokytojai; 15 pradžios lituanistinių mokyklų, kurias lankė 1,412 mokinių ir kuriose dirbo 92 mokytojai; 2 vaikų daržėliai, kuriuos lankė 69 vaikai ir kuriuose dirbo 4 mokytojai. Tikimasi, kad ir šiais mokslo metais lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nesumažės.

— Worcester, Mass. Šv. Kazimiero pašalpinė d. ja rugsėjo 10 rengia pikniką-gegužinę. Kviečiame dalyvauti visus Worcesterio ir apylinkių lietuvius. Bus proga pasistiprinti ir pasilinksinti. Šokiam gros geras orkestras. — V-ba

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Alfonso parapijos vargounininkas prof. Charles Chapel le rugpjūčio 20 išvyko atostogų. Jis sumaniav vadovauja ne tik didžiajam parapijos chorui, bet ir mokyklos vaikučiam. Atostogauti išvažiavo į N. Angliją pas draugus bei gimines.

Parapijos mokykla naujus mokslo metus pradės rugsėjo 6. Mišios bus 8 v.r. Mišias aukos prel. L. Mendelis. Visi kviečiami savo vaikus leisti į lietuvišką parapijos mokyklą. Vietos visiems užteks.

Kun. A. Dranginis rugpjūčio 27 išvyksta atostogų į Europą. Aplankys ten įvairius kraštus ir įdomesnes vietas.

Šv. Alfonso suaugusių klubas rengia gegužinę rugsėjo 17 State parko laukuose. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

Lietuvių postas 154 rugsėjo 24 turi naujos valdybos pristatymą lietuvių namuose, Hollins ir Parkin gatvės. Pradžia 2 v. Kviečiame visus atsilankyti.

Jonas Obelinis

Girardville, Pa. išleidžiant kun. J. Buikų. Iš k. į d. kun. b. Neverauskas, kun. A. Degutis, kun. Jonas Buikus. Antrojo eilėje J. Simanonis — policijos vadas, A. Jesolaitis — sv. Vardo draugijos pirm., Helen Winikler — sv. Rožančiaus draugijos pirm. ir kun. Paskalis Sabas, parapijos administratorius.

GIRARDVILLE, PA.

Išlydėjo kun. J. Buikų

Gerardvillėje, Pa., šv. Vincento parapijoje surengtos išleistuvės kun. Jonui Buikui, kuris, išbuvęs čia vikaru 19 metų, atsiveikino su parapija, dėl ligos pasitraukia į pensiją ir išvyksta gyventi į Romą.

Į išleistuves susirinko daug žmonių. Maldą sukalbėjo kun. P. Česna iš Mahanoy City. Sugiedota himnas. Vaisėm vadovavo Simanonis, miestelio policijos vadas. Kun. Ceponis iš Shamachin, jaunystės draugas,

papasakojo apie kun. Buikaus gyvenimą, kada išventintas į kunigus, kur kunigavo Lietuvoje. Jis yra gimęs 1906 Lietuvoje. Alytuje buvo klebonu, 1944 pasitraukė iš Lietuvos. Apsigyvenęs kurį laiką V. Vokietijoje, atvyko į Ameriką ir visą laiką išbuvo šv. Vincento parapijoje Gerardville, Pa., praleido du klebonus. Dabar parapiją administruoja kun. Paskalis Sabas. Atsiveikinant jam parapijos draugijos įteikė įvairių dovanų.

DARBININKAS

prašo talkos savo skaitytojų, tikėdamas sulaukti naujų skaitytojų, kad galėtų ir toliau išsilaikyti. Prašome paraginti draugus ir pažįstamus laikraštį užsisakyti. Gavus adresą, susipažinimui siunčiamas nemokamai. Prenumerata 7 dol. metam. Naujiem skaitytojams — pirmiem metam 5 dol. Iki šių metų galo tik 2 dol.

Kas suras du naujus skaitytojus, moka už abudu 9 dol., už 3 — 12 dol. metams.

Administracija taip pat prašo nedelsti atsilyginti už 1967 metus. Raginimas sudaro nereikalingų išlaidų. Prašome pasinaudoti čia pridėdama atkarpą.

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221
Siunčiu prenumeratą už 1967 metus.

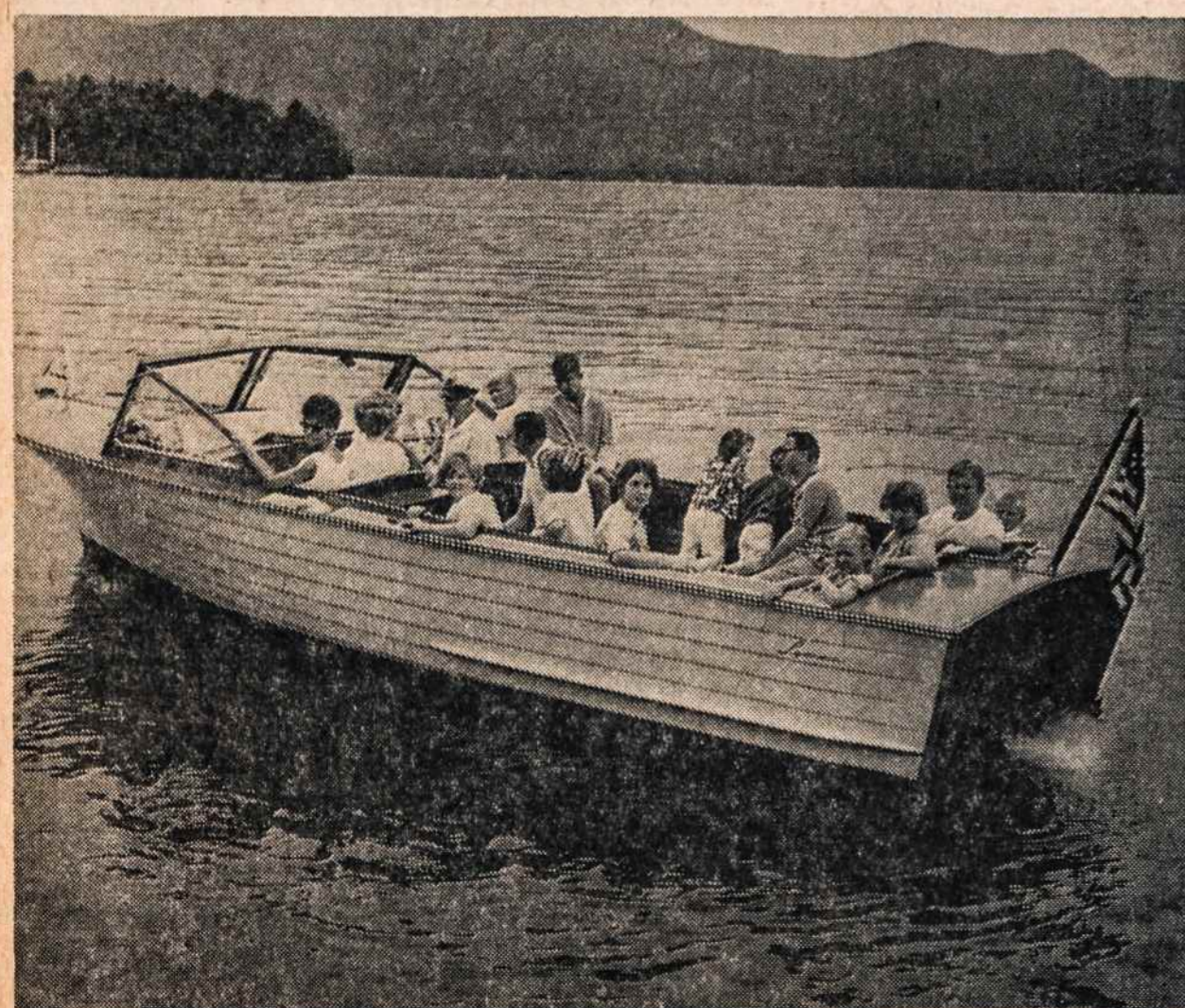
Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$....., aukų \$.....; Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

Lake George, N.Y. Pris šio ežero yra graži lietuvių šlyvynų BLUE WATER vasarvietė. Puikios salygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Montreale ar parodą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. Maželio

Kad būtų linksmiau...

Anūkėlis: Seneli, ot būtų gerai, jei tau dantis skaudėtų, o ne man.

Senelis: O kodėl taip tau atrodo?

Anūkėlis: Nes tu galėtum juos išsiimti, o aš negaliu.

★

Tėvas besimušančiam sūniui: — Kaip tu galėjai muštis su tuo berniuku, kai jis pasakė, kad tavo sesutė negraži? Juk tu neturi sesutės.

— Tėveli, aš tik iš principo.

★

Gyvūnų parduotuvė susilaukė keisto užsakymo — skubiai reikalinga pristatyti 20,000 tarakonų. Pasiteiravus apie priežastis, užsakytojas paaiškino:

— Aš rytoj turiu išsikraustyti iš buto. Mano buto nuomos sutartyje parašyta, kad aš privalau būtų palikti tokį, kokį radau atsikraustęs.

★

Jonukas turi mažą sesutę. Mokykloj draugai paklausė:

— Na, Jonuk, kaip tavo sesutė laikosi? Ar jau vaikšto?

— Dar ne, bet kojas jau turi.

kolegijoje. Naujas jo adresas: Collegio Lituano, Via Casalmonteferrato 20, Roma, Italy.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

DARBAS IR PENSIJOS

Klausimas

Ar gali darbininkas, kuris atleidžiamas iš darbo ne dėl savo kaltės, gauti dvigubą pensiją: vieną iš nedarbo įstaigos, kitą iš senatvės pensijos įstaigos?

Aš buvau atleistas, kai man sukako 65 metai. Išėjau į pensiją tuoj pat, nes nebuvo iš ko gyventi. Darbovietėj visi darbininkai man sakė, kad aš negausiu dvigubos pensijos, taigi aš ir nesikreipiau. Dabar kiti man sako, kad aš nustojau 6-ųjų mėnesių atlyginimo dėl to, kad nežinojau, kad, išeinant į pensiją, darbininkui priklauso dar šešių mėnesių alga. Prašau pasakyti, kuris iš mano infor-

muotojų yra teisingas ir kuris ne.

Pensininkas, New Jersey valstija

Atsakymas

Kai darbininkas, nutaręs išeiti į pensiją palieka darbą savo noru, jam nepriklauso jokia nedarbo pašalpa. Jei jis yra atleidžiamas iš darbo ne dėl savo kaltės, jam priklauso nedarbo pašalpa.

Įstatymai, kurie numato nedarbo pašalpas, nekalba apie atleidžiamą darbininko amžių: nesvarbu, ar jis yra jaunas žmogus, ar pensininko amžiaus sulaukęs. Jei jis yra atleidžiamas iš darbo ne dėl nuo jo priklausančių aplinkybių, o tuo tarpu jis "gali" ir "nori" dirbti, — tada jam priklauso nedarbo pašalpa.

Darbininkas gali gauti "dvigubą mokėjimą": vieną iš vietinės valdžios įstaigos (state), kuri moka nedarbo pašalpas (tokios įstaigos paprastai vadinamos "employment security office") ir tuo pačiu metu iš federalinės valdžios įstaigos, kuri moka senatvės ir kit. pensijas (social security administration), jei jam tokia pensija priklauso (if eligible).

Yra įmonių, kurios yra nusistatę atleisti darbininkus, kai jiems sukanka 65 metai. Priežastis čia aiški: senesnis darbininkas gali dažniau susirgti arba gali lengviau susižeisti. Todėl bendrovė, norėdama išvengti atsakomybės, iš anksto nusistato atleisti tam tikro amžiaus darbininką.

Nors darbininkas ir žino iš anksto, kad jis bus atleidžiamas, sulaukęs tokio amžiaus, tačiau šis "žinojimas" neatima jam teisės gauti nedarbo pašalpos, kai jis susilaukia to amžiaus ir yra bendrovės atleidžiamas iš darbo.

Tačiau reikia neužmiršti, kad nedarbo pašalpai gauti darbininkas turi "galėti" (be able) ir būti pasirošęs (available) dirbti.

HAPPY LABOR DAY

AR 1-0300 - PR 9-2386
SANTANGELO Funeral Homes
V. James, Guy J. Santangelo
Funeral Directors
635 McBride Avenue
West Paterson, N.J.
300 Main Street, Lodi, N.J.

JIMMY'S BACK YARD
Good food and excellent service
415 Main Street
Port Washington L.I.
Call 516 - 767-6070

JAMES LAGUMIS

For the Finest of Wines and Liquors
Mastic Road
Near 5 Corners

Mastic Beach, L.I.

Call 516 281-9011

INTERNATIONAL HOUSE OF PANCAKES

37-13 Broadway
Fairlawn, N. J.

Call 201 791-2626

FERRIS REAL ESTATE

For the Finest in Real Estate

342 Hempstead Ave.
W. Hempstead, L.I.

Call 516 IV 3-4445

PILGRIM DINER

Open 7 days a week
Good Food
We serve the best cup of Coffee

82 Pompton Ave
Cedar Grove N.J.

Call 201 - 239-2900

ask for
Mr. Christopher Gikas

William A. King LUMBER CO.

GOLDEN'S BRIDGE, N. Y.
(914) RO 9-4665

WHAM PETROLEUM CORP

1865 MAYFLOWER AVE
BRONX

The Key to Our Success
Is You Our Satisfied Customers
Call TA 8-7500

ST. MARY'S CHURCH

1008 49th STREET

LONG ISLAND CITY

New York

SPECIAL !!
LABOR DAY GREETINGS

from

FIRST NATIONAL BANK of Hope

Hope, New Jersey

MOTT HAVEN

Truck Parts

Inc

429 Bruckner Blvd.

Bronx N. Y.

CY 2-7600

BAYSHORE MOTOR INN

300 Bayshore Road

Bayshore L. I.

Call 516 MO 6-7275

PEE WEE'S The Other Side

The Newest Bohemian Club
In the East Village

202 Avenue A
Bet. 12 and 13th St.
Manhattan

473-9596

Featuring groovy atmosphere
and soul food originating in
our slave trade kitchen

JOE GONNELLA Roofing Contractor

No Job Too Small or Too Big

119 Stone Street
Newark N. J.

Call 201 HU 3-7004

MANHATTAN TRAVEL SERVICE

55 West 42nd Street
N. Y. C.
Travel Is Our Business
Call 244-6116

LARISON'S TURKEY FARM INN

Intersection Rts. 206 and 24
Chester, N.J.

Tel. 879-5521

Country Style Dinners
and Sea Food - Lunches
Banquets. Cocktail Lounge
Open from 12 to 8 PM
Closed Friday except holidays
Menu on Weekdays

THEO. HILLEBRAND Funeral Home

Inc

For Integrity Dependability
and Ethics

63-17 Woodhaven Blvd
Rego Park L. I.

Call NE 9-5511

AMERICAN BANK & TRUST COMPANY

301 East Fordham Road

Bronx N. Y.

Call CY 5-1030

Bridgehampton National Bank

Bridgehampton L. I.

Call 516 - 537-1000

THE FIRST NATIONAL BANK of Jersey City

1 Exchange Place
Jersey City N. J.

Call 201 - 333-1300

SACHMATAI

Veda K. Merkis

S. Amerikos lietuvių šachmatų p-bėms, kurios įvyks rugsėjo 16-17 d.d., Clevelande, stipriausią grupę atgabus Chicago. Jų šachmatų vadovas Vladas Karpuška mus informuoja, kad jie ruošiasi atvažiuoti dviem mašinomis, įskaitant Tautvaišą, Palėiauską, Jankauską, Markevičių, Šalkauską, Karpušką ir porą kitų. Bostoną reprezentuos jaunieji: S. Girmius, W. Shakalis ir Leonavičius su savo vadovu K. Merkiu. Iš Hamiltono pažadėjo atvažiuoti Hamiltono miesto šachmatų klubo čempionas 19-metis Juozas Chrolavičius. Laukiamas tarpt. meistras ir buv. Kanados čempionas P. Vaitonis. Iš Baltimorės atvyks Matas Brazauskas, Lietuvos p-bių dalyvis, Vokietijoje ir daugelį pažįstamas iš Kauno laikų. Įsirašymo terminas

Siųskite pinigus į Lietuvą, gaunant už tai daugiausia be persiuntimo išlaidų. Tik JAV dolerių pažymėjimai jūsų giminėm yra verti keturgubai daugiau nei rubliai grynais. Jūsų giminės tai patvirtins. Tik JAV dolerių pažymėjimai įgalins jūsų gimines nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, rūbų ir daug kitų, amerikiečių, vakarų Europos ir vietinės gamybos daiktų specialiose Vneshposyltorg dolerių krautuovėse žemomis specialiomis dolerių kainomis. Jūsų giminės tai patvirtins.

Pilnai garantuota Jokio mokėjimo

Cia nėra jokio mokėjimo už šį patarnavimą nei siuntėjui nei gavėjui, kadangi išlaidas apmoka Vneshposyltorg. — Užsakykite dabar, užsakykite tik per

Intertrade Express Corp.

125 East 23rd Street New York, N.Y. 10012

Prašykite nemokamo katalogo. Autorizuotas American Express Company ir Podarogifts Inc. atstovas.

rugsėjo 6 d.; siųsti dr. A. Nasvyčio adresu: 10823 Magnolia Rd., Cleveland, Ohio 44106.

JAV atviras p-bes, Atlanta, Ga., laimėjo didmeistris P. Benko su 11-1 tš. Dr. A. Saidsy 10½ tš., didmeistris R. Byrne 9½ tš., po jų sekė 8 vyrų grupė su didmeistriu N. Rossolimo po 8½ tš.

Ignas Žalys, buv. Montrealio čempionas, po 6 ratų turėjo 4½ tš. ir buvo tik tašku atsilikęs nuo pirmųjų, sekė 2 pralaimėjimai (vienas prieš Illinois meistrą Pundy), lygios su J. Roode, laimėjimas prieš Steensland, Alabama (studijuoją Tallahassee Univ. Fla.); taigi po 10 ratų 6 tš. 11 rate po sunkios 7½ val. kovos (103 ėjimai) iškovojo tašką iš Rockmanno, Atlanta. Buvo su 7 taškais. Paskutinio rato žinių dar neturime.

JAV čempionas B. Fischer, po 14 ratų ėjo pirmuoju tarpt. turnyre, Jugoslavijoje, priešaky Sovietų didmeistrių. 1. Fischer 10½-2½ (1 nesužaista), 2. R. Cholmov 10½-3½, 3-4. Geller ir Matulović (Jugoslavijos čempionas) po 9½ tš. Viso 17 ratų.

Tautvaišo laimėjimas. Wamsley taurės rugpjūčio turnyro, buvo plačiau aprašytas Chicago "Sun-Times" rugpj. 20 d. laidoje. Buvo pabrėžta, kad turnyro nugalėtojas Paulius Tautvaišas yra šešis kartus laimėjęs Illinois ir 6 kartus Chicago čempiono titulus. Tipu Tautvaišo partija su Theodoru Pehne, gerai komentuota. Partija turi teoretikos vertę.

Cia toji partija. Baltieji: Pehne. 1. Zf3 d5 2. g3 Rg4 3. Rg2 Zd7 4. c4 e6! 5. c:d e:d 6. Va4 R:Z 7. R:R Zf6 8. Zc3 c6 9. 0-0 Rd6 10. d4 0-0 11. Ve2 Be3 12. e4 d:e 13. Z:e4 2:2 14. R:Z Zf6 15. Rg5?! h6! 16. R:Z V:R 17. d5! c:d 18. R:d5 Ba6 19. Vd3 b6 20. Rb3 Rc5! 21. Vd7? Bd8 22. Vb5! Be5 23. Va6 Bd2 24. Vc8+ Kh7 25. Vb7 B:f2 26. B:B V:B+ 27. Kh1 Be2 28. Rc2+ B:R

NAUJAUSI PRANCOZŲ ir ITALŲ MODELIAI.

Įvairūs kailinių ir kailių papuošalų pasirinkimas

Viskas gaminama mūsų dirbtuvėje. DIDELIS PASIRINKIMAS. URMO KAINOS. Pardudame didelioms kailinių krautuovėms. Prieš perkdami — įsitikinkite. Patogios mokėjimo sąlygos. Pertaismo kailinius ir kitus siuvinius į naujus modelius.

Alex Dimants Fur Co. 150 W. 28 St., New York, N.Y.

Paatalpa No. 501. Tel. CH 2-1079 — CH 2-0535 Atidaryta darbo dienomis 8-6; šeštadieniais 8-3. Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais — uždaryta.

29. Ve4+ f5 ir baltieji pasidavė. 1 Tautvaišas pabrėžia šio ėjimo svarbą. Į 4...d:c sektų 5. Va4 arba Za3. 2 Vb3 būtų silpniau. Va4 puola dar Rg4. 3 Padėtis išlyginta. Juodieji turi gerų tešinių, sakysim 12...Ve7 ir 13...Zed4. 4 Būtų klaida 15...B:R, nes 16. R:Z Ve8 17. Re5! 5 Nežiūrint įvairiaspalvių rikių, juodieji persvaroj: Bokštai grašo įsiveržti į antrąją liniją.

RESORTS

Hunter Lake Lodge, Parksville, N. Y. Exit 98 on Rte. 17 (Quickway) Swim Boat, Fish, Raceway close by. Rms hskpg Cottages Bar-Liquor store on premises. Rates start \$9 per person with meals a day. Tel. 914 292-4269 Prop. James W. Cozzetta.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti:

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: 267-3680

DISPLAY

Looking for Barber or Beauty shop. We carry complete shop equipment, complete line in Beauty & Barber supplies, finest European men and women's hair goods. Petrucci Int'l Beauty & Barber Supply Inc. 135-21 Roosevelt Av, Flushing; tel. 445-6924 Supervised by Six Petrucci Bros.

Manhattan homes in Tottenville presents the latest in ranch. 3 bdrms full diningrm & built in gar, front porch, 41x100 plot. \$23,000 up also duplex. \$19,000 up. 351-4506 Verrazano Bridge to Hylan Blvd. 7 mi south on Hylan Blvd turn right at Manhattan St. Model House at 189 Manhattan St. Open all day Sat. & Sun.

H. W. FEMALE WANTED EXP OPERATORS on Sportswear steady work nice working conditions—section work. Work near home — Union shop GEMINI SPORTSWEAR 1086 Cypress Ave Ridgewood Queens

OPERATORS on ladies, coats, lining setters and lining makers — all sections. Work near home. Busy shop. Pleasant atmosphere. Union shop, Local 129 [516] MY 1-9440-1

OPERATORS On Dresses Steady work. Good pay. Union shop Near R.R. and bus GROVE DRESS 75 Bennington Ave. FReport 8-1330

MALE - FEMALE DECORATOR EXP. in Lacer & oil Also Exp. in Gold Leaf For Lamp Mfg. FINE ART LAMPS 346 Carroll St., Brooklyn Tel. MA 5-6794 Mr. Risi

HELP W. MALE Foremen spot welding dept. exp. only on mass production, steel cabinets & other items. Ability to train new help & maintain welding points in order. Excellent starting rate + benefits. Growth potential is excellent for a good production man with ability. Art Lloyd 1101 Linwood St. Bklyn, N.Y.

Mechanic - Engineer HOTEL Refrigeration License Eastside Hotel in Midtown. Salary \$149.18 40 hours from 4 PM to 12 midnight WRITE BOX B 23 521 5th Avenue Room 714 N. Y. 10017 Tel. PL 5-4400 Ex 214 or 224

CASEWORKERS M. S. W. also Counsellors 21 plus full time yr. round for group homes & group residence. Good Salary & Personnel Policy (212) Jackson 2-3700 Ext.21.

PRESS OPERATOR Rotary Tab Card operator experienced preferred, but will train if willing to learn. WATTS BUSINESS FORMS 250 Hudson St., N.Y.C. 267-9100

REPAIR MAN — Electric Motors Fully Experienced Call OL 8-2440

PHOTOSTAT OPERATOR Comm exp. for top graphic art studio in Mt. Kisco — 661-1060

COUNSELOR Live in, good salary, good fringe benefits, wholesome environment in a group family type setting (15 boys) (212) JA 2-3700

BODY AND FENDER MAN exp 5½ day week — steady work nice working conditions work near home PATSY'S FENDER & BODY SERVICE 134 New Lots Ave Brooklyn DI 2-5943

WANTED AUTO MECHANIC & TRUCK MECHANIC Chevrolet in Westchester County. Steady work nice working conditions 5 day week Call 914 WO 1-5100 Ask for Mr. Al Lanni

SERVICE PAINTING & PAPERHANGING & SANITAS All Boros All Work Guaranteed Call TA 7-6762 (9-2)

PEDRO QUIMONES 401 E. 139th St. Bronx Floor Scraping & Painting All Work Guaranteed Call 669-4517

TEX WELBORNE HOME REMODELING ALTERATIONS - CARPENTRY All Work Guaranteed 13 Champlin Ave Bellport L.I. Dial 516 AT 6-8445

Bus. Tel. 693-7845 Res. 789-9170 CLARENCE J. JOHN Licensed Electrical Contractor Industrial, Commercial, Residential 674 Rogers Ave., Bklyn, N.Y. 11226

Is your car giving you troubles?—Come to the Franciamore Brothers, where your car will undergo free inspection by specialists in Mercedes Benz, Alta Romeo, Lancia Fiat and Volkswagen. Quattroruote Foreign Auto Service, Inc. 3734 Boston Rd. at Baychester, Bronx — 882-4070

M. Fennessy — general contractors specialists in concrete and masonry carpentry and alterations parking lots driveways and sidewalks concrete or asphalt brick stoops porches steam cleaning painting brick and black work all work personally supervised day or night TA 7-8387

ANTHONY LOFRIA 141-41 78th Road Flushing Ceramic tile floors walls new, repair bath kitchen marble plaster work. All work guaranteed — free estimates Call 526-3440

LAIDOJIMO DIREKTORIAI J. B. Shalins-Salinskas LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest P-way Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Kopolyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

Tel. Evergreen 7-4335 Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius - Balsamuotojas MODERNI KOPYČIA 423 METROPOLITAN AVE. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043 Matthew P. Ballas FUNERAL HOME (prie kopyčia - Air conditioner) BALTON-BALTRONAS Licensed Manager & Notary Public 660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Evergreen 8-9770 Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 2BEDFORD AVE. Brooklyn, N. Y.

Theodore Wolinnin, Inc. E. JOSEPH ZEBROWSKI Laidotuvių direktorius Moderniška kopyčia su Air Condition 123 E. 7th St., New York 9, N.Y. GRamery 5-1437

Market 2-5172 BUYUS FUNERAL HOME Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius 426 Lafayette Street Newark, N.J. 07105 Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopolyčios — Oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Avenue PRANAS VAITKUS Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas Cambridge, Mass. NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška kopyčia šermentimis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

KARLONAS FUNERAL HOME 280 CHESTNUT STREET NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181

MALDAKNYGE DIDYSIS RAMYBES ŠALTINIS PREL. PR. JURO Pataisytas III leidimas Išleido Tėvai Pranciškonai 640 psl. Kaina 2 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: Franciscan Fathers DARBININKAS 910 Willoughby Avenue Brooklyn, N. Y. 11221

Long Island statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primum užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prietinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

Rimos ir Juozo Bružinskų SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą ir SSSR. Krautuovėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Priimami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietaipčiai. Parūpinami dolerio krautuvių kuponai. 370 UNION AVENUE • Telef. EV 4-4952 • Brooklyn N.Y. 11211

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 9-5077 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211; STagg 2-4329 Papildomomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS. Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite! SUPERIOR PIECE GOODS CORP. Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

JUOZO MISIŪNO RAY'S LIQUOR STORE Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

"AIDAS" Radio - T. V. Lab. 94-17 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. HI 1-7747 Spalvuotos ir paprastos TV, radio stereo ir paprasti aparatai, vėsintuvai (air conditioner), magnetofonai (taped-recorder) — taisymas ir pardavimas. SPAUDOS KIOSKAS J. BUBLAITIS J. PASUKONIS

Vienintelis Importuotojas Amerikai Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos TURIME ĮVAIRIAUS DYDŽIO IR ĮVAIRIOS RŪŠIES RASITE MŪSŲ SANDĖLYJE VISADA. Viršuje parodoma spinta išardoma — pristatoma bet kur JAV-se. Adolf Schragar Furniture, Inc. Yorkvilės didžiausia, gražiausia baldų krautuovė DABAR: 336 East 86th Street (tarp 1 ir 2 Ave.) N. Y. C. Tel. TR 9-0400 Atdara kasdien iki 9 v. vakaro, antradieniais ir šeštad. iki 6 v. vak.

NEW FREEDOM SHARES

What are they? Who may buy them?

Americans have put their savings to work for freedom through U.S. Savings Bonds for many years. New Freedom Shares do the same job... plus. Read how.

Freedom Shares are U.S. Savings Notes. They pay a higher return than Savings Bonds, 4.74% when held to maturity. And they mature in just four-and-a-half years.

For regular Bond buyers only These new Freedom Shares—which are not redeemable for the first year—are offered on a one-for-one basis with E Bonds, but only to people who belong to the Payroll Savings Plan where they work or the Bond-a-Month Plan where they bank.

There are four denominations of Freedom Shares, each of which may be paired with a Series E Bond

of the same or larger denomination as a "package." For instance, for \$39 total, you can purchase a Savings Bond that matures at \$25 and a Freedom Share that matures at \$25.

America needs your help When you buy Savings Bonds and Freedom Shares you do an important job for freedom, backing our men in Vietnam and helping to keep the country economically strong. The need is urgent. What you do counts.

Sign up Tell your supervisor or the Payroll Department where you work (or any officer where you bank) that you'd like to join a Bond purchase plan. Decide how much you'll save... whether you want Freedom Shares as well as Bonds... and just sign the authorization card.

You'll be helping your country as you help yourself. And the country needs your help.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

Elena Kepalaitė, skulptorė ir išraiškos šokio menininkė, organizuoja modernaus baleto mokyklą lietuvių vaikams. Pamokos numatomos Franklin K. Lane aukštesniojoje mokykloje. Vaikai bus priimami nuo 7 metų amžiaus.

Dail. Kazimieras Žoromskis praleidęs visą vasarą Kennebunkporte gamtoje tapydamas paveikslus, grįžo į New Yorką.

Dr. Antanas Musteikis, profesorius Buffalo, N. Y., su šeima, grįždamas iš Montrelio parodos, buvo sustojęs New Yorko. Jis apsilankė Darbininko redakcijoje. Drauge su juo keliavo ir jo brolis Leonardas Musteikis iš Omaha, Nebraska.

Edvardas Genevičius, uolus lietuviškų reikalų rėmėjas ir bendradarbis, širdžiai sunegalavus vėl paguldytas į Liuteronų ligoninę Brooklyne. Šiuo metu juo sveikatos stovis, gydytojų priežiūros ir žmonos Kazimieros rūpestingo slaugymo dėka, žymiai pagerėjo. Dar kurį laiką jam teks pasilikti ligoninėje.

New Yorko šeštadieninės Maironio mokyklos mokslo metų pradžia — rugsėjo 16 d. 9 val. ryto. Pamokos vyks Apreiškimo parapijos mokykloje, 259 No. 5th. St., Brooklyn, N. Y. Tą pačią dieną nuo 8 val. registracija naujai įstojantiems. Pavėlavę užsiregistruoti vėliau nebus priimami.

ALKM Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskrities suvažiavimas ir metinis 29 kuopos pobūvis Apreiškimo parapijos salėje iš spalio 8, dėl tą pačią dieną įvykstančio Darbininko vakaro, atkeliamas į spalio 1.

Ieškoma moteris, kuri galėtų apsigyventi Bayside, Queens, šeimoje, kur galėtų prižiūrėti senutę. Informacijai skambinti vakarais po 7 val. tel. BA 4-0104.

JUOZO GUDŽIŪNO IPĖDINIAMI

Prieš kurį laiką New Yorko mirė Juozas Gudžiūnas, gimęs 1882 Ukmergėje. Mirusysis buvo jauniausias iš trijų Juozo ir Onos Aimutytės-Gudžiūnų vaikų. Velionis turėjęs dvi seseris — Oną ir Prancišką, kurios buvusios katalikų vienuolės. Velionies artimieji arba apie juos žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorko: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N. Y. 10024.

Lietuvos general. konsulo J. Budrio atsiminimai "Kontržvalgyba Lietuvoje" ką tik išėjo iš spaudos. 224 psl. knygoje autorius vaizdžiai apžvelgia kontržvalgybos veiklą Lietuvoje, netrukus po nepriklausomybės atgavimo. Snipų ir kitų įtartinų asmenų sekimas ir jų kenksmingų siekimų atidengimas skaitytoją suįdomina ir pagaua. Kaina 2.50 dol. Šią ir kitas lietuviškas knygas bei plokšteles galima įsigyti Darbininko administracijoje: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

A. Antanas Juška, miręs rugsėjo 24.

Prospect parke Brooklyne vasaros metu Metropolitan opera pastatė keletą operų. Nuotraukoje Madame Butterfly artistai. Iš k. į d. Paul Franke, Marcia Baldwin, William Walker, Martina Arroyo, lietuvi Antanina Binkins, sveikinusi artistus, William Olvis, Ignace Strasfogel. Nuotr. C. Binkins

L. B. N.Y. — N.J. apygardų ir nariams

Noriu padėkoti New Yorko, New Jersey ir Pietryčių Atlanto L.B. apygardų lietuviams už pasitikėjimą, kuris man buvo suteiktas JAV L.B. tarybos rinkimų metu. Jūs man suteikėte didelę garbę, bet kartu ir milžinišką našta uždėję ant pečių. Stengsiuos būti vertas Jūsų pasitikėjimo, vykdydamas pavestą pareigą.

Mano manymu, L.B. taryba yra demokratinis organas, kuriame atsispindi veikliosios lietuvių visuomenės mintys. Tarybos suvažiavimui artėjant ir man tapus nutarimų komisijos nariu, kreipiuosi į visus Atlanto L. B. rinkiminės apygardos veikėjus, prašydamas man prisijungti konkrečius pasiūlymus ir idėjas, kaip pagyvinti L. B. veiklą švietimo, kultūros, mokslo bei lietuvių reprezentacijos baruose. Ypačiai kas lauktina iš L. B. Lietuvos Respublikos 50 jubiliejinį metų išvakarėse. Šalia pasiūlymų lauksiu iš Jūsų paskelbtųjų veiksnių užsimojimų projektų įvertinimo bei nuomonės pareiškimo apie visuomenės padėtį.

Rašytojų pavardes laikysiu konfidencialiai, autoriam taip pareiškus. Malonėkite man prisijungti idėjas šiuo adresu: Algirdas Budreckis, 91-22 116th. St. Richmond Hill, N. Y., 11418.

Algirdas Budreckis

Ieškoma nuolatinė pardavėja moterų drabužių krautuvei. Dirbti reikia ne visą dieną. Reikia mokėti angliškai. Kreiptis telef. 849-7240.

Ieškoma moteris, kuri galėtų pataisyti moteriškus drabužius. Darbą galima išsinešti namo. Kreiptis tel. 849-7240.

Lietuvių jaunimo išvyka (piknikas), rengiama L.B. N.Y. apygardos valdybos ir jaunimo organizacijų, įvyks ne rugsėjo 26, kaip anksčiau buvo skelbta, bet rugsėjo 9, šeštadienį, 11-5 val. Sunken Meadows State Parke, L.I., N.Y. Programoj dainos, žaidimai, sportinės varžybos. Geriausiai pasirodžiusiems bus įteiktos dovanėlės. Visas jaunimas (nuo jauniausio iki 17 m.) bus pavaišintas, bet tėvai prašomi atsivežti savus užkandžius. Neturintiems susisiekimo priemonių, jos bus parūpintos. Tuo reikalu skambinti Z. Dičpingaičiui 277-6965. L. B. New Yorko apygardos valdyba apmoka visas susidariusias išlaidas ir ragina visus tėvus leisti jaunimui (nežiūrint kokiai organizacijai priklausau ar visai nepriklausau) plačiau susipažinti ir pabendrauti prieš naujų mokslo metų pradžią. Laukiama visų jaunuolių iš New Yorko ir apylinkių. Panašią išvyką būtų galima padaryti metinė — tradicini lietuvių jaunimo švente. — Rengėjai.

Bostono Dramos Sambūris spalio 8 atvyks į New Yorką ir Darbininko metiniame rengime suvaidins Petro Vaičiūno 5 veiksmų komediją "Nuodėmingas angelas". Režisuoja Aleksandra Gustaitienė.

Išnuomojami 5 ir 6 kambarių butai dviejų šeimų name, medžiais apdrintame gerame rajone. \$150.00. Netoli krautuvių, mokyklos, bažnyčios ir geras susisiekimas požeminiu traukiniu ir autobusais. Telef. 647-3303 skambinti šeštadieniais ir sekmadieniais visą dieną, o kitom dienom nuo 6 iki 10 val. vak.

Cypress Hills sekcijoje išnuomojami 2 kambariai su baldais, virtuve, atskiru įėjimu. Arti Jamaica traukinys. Tel. MI 7-37-96.

NAUJAS DAINŲ RINKINYS

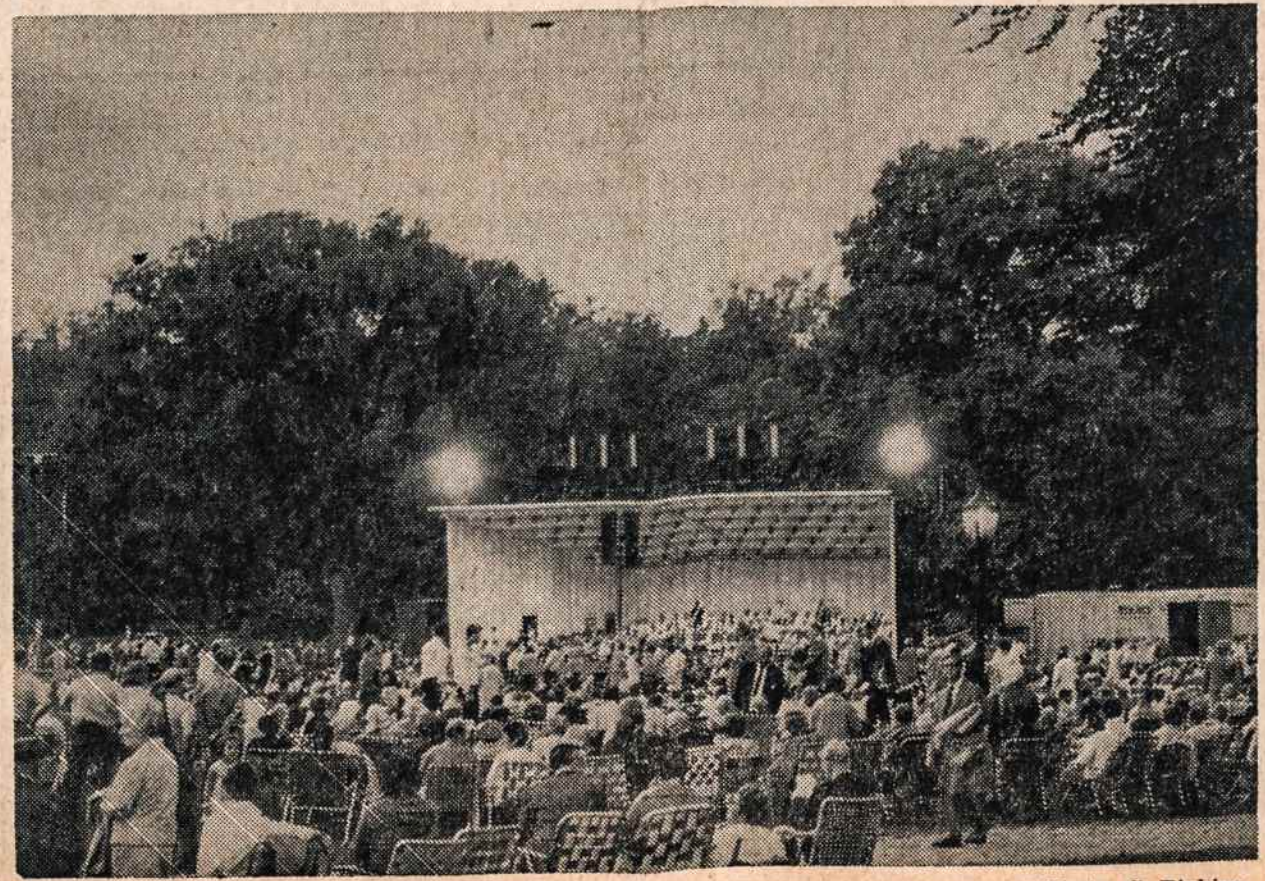
Ką tik išleistas naujas lietuviškų dainų rinkinys "SU DAINA". Iki šiol buvusios panašių rinkinių laidos išsibaigusios ar sunkiai berandamos. Naujas rinkinys kišeninio formato, 351 psl., atspausdintas ant gero popieriaus. Dainas rinkinio Gražina Simukonienė. Rinkinyje yra 392 populiarios lietuviškos dainos. Platus stovyklose dainuojamų dainų skyrius. Rinkinio kaina 2 dol. Šį naują, patrauklų ir naudingą lietuviškų dainų rinkinį galima įsigyti pas autorę, knygų platintojės ir Darbininko administracijos, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

"Lietuva Brangi" nauja ilgo grojimo plokštelė, kurioje chorų ir solistų įdainuota: Lietuva brangi, Per šilęlį jįjau, Senas jūrininkas, Apynėli žaliasai, Nemunas, Žibuoklė, Tu prisimink, O tu Joneli, Daina apie Klaipėdą, Lietuviška polka ir Lietuvos lynojo. Išleista Kanadoje. Kaina 5 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Ieškoma moteris 2-3 dienom savaitę drabužių išplovimui. Cleaning laundry 2 or 3 days a week — part time. No children. Ideal housewife. Telefone (516) HU 7-4596.

Sunnyside, L.I., gyvenanti moteris išnuomoja baldais apstatytą kambarį. Galima naudotis virtuve. Butas gražioje vietoje ir prie gero susisiekimo. Nuoma prieinama. Pageidaujama draugiška moteris. Informacijai telef. TW 8-5193.

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują, bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

Vasaros koncertas Prospect Parke Brooklyne

Nuotr. C. Binkins

BOSTONO ŽINIOS

....Bostono Žalgirio tunto stovykla, suruošta skautų draugovei, praėjo puikioj nuotaikoj. Stovyklai vadovavo Antanas Saulaitis, S. J., kuris vienas su pora vyresniųjų skautų pajėgė susitvarkyti ir gražiai praveisti skautiškus užsiėmimus. Tokio pobūdžio stovykla tai buvo pionieriška po ilgos pertraukos, nes tai buvo stovyklaujama skilčių sistemoje d-vės apimtyje, be visuomet kartu stovyklaujančių mergaičių skautų. Stovyklavoj rugsėjo 6-12 d. 17 Kęstutėnų ir 9 skautai iš Brockton, vėliau prisijungė dar du bostoniečiai. Juos aplankė tunto tuntininkas Česlovas Kiliulis, kapelionas kun. J. Klimas ir daugelis stovyklaujančių skautų tėvų. Uždarymas įvyko rugsėjo 12. Po iškilmingos dalies visi skautai ir tėveliai kepė ant laužo dešrelės ir dainavo linksmas lietuviškas dainas. Prie laužo skautai atliko įvairių dainų ir vaidinimų programą. Ypatinai gražiai buvo pastatytas lėlių teatras.

Į šv. Petro parapijės mokyklą prie I gatvės rugsėjo 24 naktį, išlaužė piktadariai, kurie viduje mokyklos išlaužė 10 užrakintų durų ir pridarė kitokių nuostolių mokyklos įrengimam. Kitą naktį jie ar kiti įsilaužė į parapijos koplyčią prie 7-tos gatvės. Koplyčia nebuvo apvogta, bet tik išlaužytos užrakintos durys ir aukų dėžėlės, kuriose nakčiai nebuvo palikta nei 5 centų.

Parapijos koplyčia, kuri yra prie E. 7-tos gatvės, pamažu atremontuojama. Pereitą mėnesį įdėtos naujos modernios šviestuvos ir vėdinimai lubose. Pereitą savaitę uždėtas visai koplyčiai naujas stogas, o dabar ruošiamasi dažyti iš vidaus.

Blitz parengimo ateinančių pirmadienį nebus, nes yra Darbo šventė — Labor Day. Parengimų pelnas skiriamas parapijos remontam, todėl visi Bostoniečiai labai kviečiami atsilankyti.

Bostono arkivyskupija turi apie 50 milijonų dolerių skolos. Arkivyskupas kardinolas Richard Cushing šią skolą nori išmokėti 3 metų laikotarpyje. Aukom rinkti visose arkivyskupijos parapijose yra sudaryti savanorių komitetai, kurie aplankys parapičius ir išdalins specialius aukų vokelius ir pasižadėjimus aukoti trijų metų laikotarpyje. Aukojantieji savo aukas perduos tiesioginiai parapijų kunigam arba pačiam arkivyskupui. Šv. Petro parapijoje tokių savanorių, kurie su-

tiko išdalinti vokelius, pasižadėjo 40 vyrų. Rugsėjo 27 parapijos bažnyčioje buvo išdalinti specialūs lapai, kuriuose atspausdinti visų pasižadėjusių patarnauti vardai. Kiekvienas arkivyskupijos katalikas gali pas juos gauti aukom reikalingus vokelius bei paaiškinimus.

Skautų vadovų stovykla vyko rugsėjo 19-26 Michigano valstybėje. Iš Bostono dalyvavo: Algis Valančiūnas, Marius Žiaugra, Vytautas Adomkaitis, ir Darius Subatis.

Stepono ir Valentino Minkų vadovaujamos radijo programos, kuri yra seniausia Naujojoje Anglijoje, metinis piknikas — gegužinė įvyko rugsėjo 13. Nors lijo, susirinko daug radijo rėmėjų, kurie gėrėjosi Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupe ir svečių izraeliečių šokiais. Iškilios N. Anglijos lietuviškos konkursų laimėjo Veronika Šnekutytė iš So. Bostono. Antroji iš eilės — Lorraine Harris Piragis iš So. Bostono. Šokių konkursus laimėjo: Mamytės ir Tėvelio polką — Morta ir Adolfas Tutlys iš Dorchesterio, jaunimo polką — Regina Baika iš So. Bostono su Algium Valančiūnu iš Dorchesterio, valsa — Martha ir Michael De Stasio iš Wollstone, tango Martha Ilijinas ir Walter Rupšis iš Dorchesterio, tvistą — Phyllis Burns su broliu Edvardu Prakupu iš So. Bostono. Dovanas laimėjo: Clare Goodwin iš Belmont, Frank Deksnas iš Bridgewater, Elizabeth Young iš Dorchesterio, Al. Barofka iš So. Bostono, M. Rasilkau iš Stoughtono, Richard Strakus iš Saugus, L. Ausevics iš So. Bostono. Įėjimo dovanas laimėjo numeriai: 003731, 078682, 076122, 003857, 003866, 0037-05. Dėkojame susirinkusiai publiškai, kuri, tikime, linksmai praleido laiką. Dėkojame šeiminkinei Monikai Plevokienei, šeiminkinei Aleksandrui Dubauskui, vartų vedėjai Irenai Williamson ir visiem jų padėjėjams, dėkojame ir iškiliosios lietuviškos bei šokėjų rinkėjams; Julijai Arlauskenei, Onai Ivaškienei, Juozui Kasperui, Henrikui Čepui ir Milan Stettin. Dėkojame visiem laimėjimui bilietų platintojams ir pirkėjams, visiem už piniginę paramą, p. Jurėnam už suaukotą dovanas, prekybininkam už dovanas. — Steponas ir Valentina Minkai.

PLAUKŲ PAŠALINIMAS
Specialistai — įsikūrę jau 20 metų. Rekomenduoja žymūs odos daktarai ir ligoninės. 41 Winter Street — 7 aukštas, Boston, Mass.; Tel. 426-1340
Miss O'Sullivan

Didžiulis, tradicinis

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO PIKNIKAS

rengiamas New Jersey apylinkės lietuviams
įvyks

Sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 10

ROYAL GARDENS PARKE
990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N.J.

Pikniko pradžia 1 val. p.p. • Meninė programa 3 val. p.p.
Šokiai nuo 4 val. p.p. grojant Gutauskų orkestrui.
Sokimo kontestai - Išlaimėjimai - Kiti įvairumai

Įėjimas \$1.50

Veiks DARBININKO spaudos ir plokštelių kioskas
Lietuviškų valgių bufetas

— PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORU! ESANT! —
Visus maloniai kviečiame!

Dr. J. J. Stukas, Direkt.

Directions: ROYAL GARDENS PARK, 990 E. Hazelwood Avenue, Rahway, N.J. can be reached by Public Service Bus No. 62 from Newark, Elizabeth or Linden, which stops at the front gate. Those coming by car can take U.S. Highway 1. About 3 miles past Linden, bear right at Lawrence St. Circle and then around to the left, crossing the highway. Proceed over the bridge and turn left on E. Hazelwood Ave. to the Park. On the New Jersey Turnpike, take exit 12 to Roosevelt Avenue, and turn right on Hart Street to Park.

APREIŠKIMO PARAPIJOS PIKNIKAS

įvyks

Rugsėjo-September 3 Franklin Square, L.I.

Gros A. Starolio orkestras

Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė,
geras privažiavimas ir aikštė mašinom statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios;
1:30 — nuo Šalinskių Woodhavene.
Nuo Jamaica traukinio paskutinės stoties iki pat
pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATY-DEUTSCHE PARK RESTAURANT

1132 Hempstead Turnpike

Franklin Square, L.I., N.Y.

Kviečiame parapičius ir svečius dalyvauti